

Prikaz ženske seksualnosti u suvremenim američkim filmovima i seriji

---

Krvajica Žagi, Roberta

Master's thesis / Diplomski rad

2024

Degree Grantor / Ustanova koja je dodijelila akademski / stručni stupanj: **University North / Sveučilište Sjever**

Permanent link / Trajna poveznica: <https://um.nsk.hr/um:nbn:hr:122:798889>

Rights / Prava: [In copyright](#) / [Zaštićeno autorskim pravom.](#)

Download date / Datum preuzimanja: **2024-11-27**

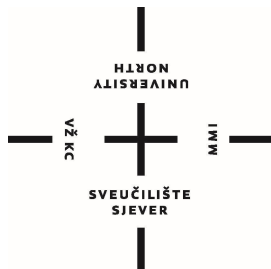

Repository / Repozitorij:

[University North Digital Repository](#)

**SVEUČILIŠTE SJEVER
SVEUČILIŠNI CENTAR KOPRIVNICA**

DIPLOMSKI RAD

**PRIKAZ ŽENSKJE SEKSUALNOSTI U
SUVREMENIM AMERIČKIM FILMOVIMA I
SERIJI**

Roberta Krvajica Žagi

Koprivnica, kolovoz 2024.

SVEUČILIŠTE SJEVER

SVEUČILIŠNI CENTAR VARAŽDIN
Studij Komunikologija mediji i novinarstvo

DIPLOMSKI RAD

**PRIKAZ ŽENSKJE SEKSUALNOSTI U
SUVREMENIM AMERIČKIM FILMOVIMA I
SERIJI**

Student:
Roberta Krvajica Žagi, 0336059432

Mentor:
prof. dr. sc. Iva Rosanda Žigo

Koprivnica, kolovoz 2024.

Prijava diplomskog rada

Definiranje teme diplomskog rada i povjerenstva

ODJEL	Odjel za komunikologiju, medije i novinarstvo		
STUDIJ	Sveučilišni diplomski studij komunikologije, medija i novinarstva		
PRISTUPNIK	Roberta Krvajica Žagi	MATIČNI BROJ	0336059432
DATUM	29. kolovoza 2024.	KOLEGIJ	Teorija suvremenih medija
NASLOV RADA	Prikaz ženske seksualnosti u suvremenim američkim filmovima i seriji		
NASLOV RADA NA ENGL. JEZIKU	Depiction of female sexuality in contemporary American films and series		

MENTOR	Iva Rosanda Žigo	ZVANJE	prof. dr. sc.
ČLANOVI POVJERENSTVA	1. prof. dr. sc. Jadranka Lasić-Lazić, predsjednica		
	2. izv. prof. dr. sc. Lidija Dujić, članica		
	3. prof. dr. sc. Iva Rosanda Žigo, mentorica		
	4. izv. prof. dr. sc. Ana Globočnik Žunac, zamjenska članica		
	5. _____		

Zadatak diplomskog rada

BROJ	85/KOMD/2024
OPIS	<p>Rad istražuje prikaze ženske seksualnosti u suvremenim medijima, fokusirajući se na tri različita narativna djela: film "Pedeset nijansi mračnije", televizijsku seriju "Sex/Life" i film "Ovisna o ljubavi". Ova odabrana djela pružaju raznolik spektar konteksta i karakterizacija kroz koje se istražuje i prikazuje dinamika ženske seksualnosti suprotstavljena društvenim normama i očekivanjima. Primarni cilj istraživanja odnosi se na kritičku analizu i interpretaciju prikaza ženske seksualnosti u navedenim djelima. Kroz detaljno ispitivanje ovih narativa, rad ima za cilj postići sljedeće specifične ciljeve:</p> <ul style="list-style-type: none"> Istražiti kako je ženska seksualnost predstavljena u narativima odabranih filmova i serija, identificirajući ključne teme i obrasce koji se pojavljuju u tim prikazima. Ispitati interakciju između ženske seksualnosti i društvenih normi unutar ovih medijskih istupa, razumijevajući kako društvena očekivanja utječu i oblikuju prikaz ženskih likova i njihove seksualnosti. Istražiti dinamiku moći, pristanka i autonomije u kontekstu prikazanih odnosa, posebno se fokusirajući na to kako ti elementi informiraju i odražavaju se u izražavanju ženske seksualnosti. Procijeniti utjecaj stereotipa i društvenih normi na razvoj ženskih likova u ovim narativima, analizirajući kako ti utjecaji pridonose ili osporavaju seksualnu djelatnost i identitet likova. Kontekstualizirati nalaze unutar šireg okvira feminističke teorije, ocjenjujući kako se likovi usklađuju s feminističkim gledištima o ženskoj seksualnosti, autonomiji i predstavljanju ili ih osporavaju. Doprinjati akademskom diskursu o rodu i medijima pružanjem detaljne i kritičke analize

ZADATAK URUČEN	30.8.2024	POTPIS MENTORA	Iva Rosanda Žigo
----------------	-----------	----------------	------------------

IZJAVA O AUTORSTVU

I
SUGLASNOST ZA JAVNU OBJAVU

Završni/diplomski rad isključivo je autorsko djelo studenta koji je isti izradio te student odgovara za istinitost, izvornost i ispravnost teksta rada. U radu se ne smiju koristiti dijelovi tuđih radova (knjiga, članaka, doktorskih disertacija, magistarskih radova, izvora s interneta, i drugih izvora) bez navođenja izvora i autora navedenih radova. Svi dijelovi tuđih radova moraju biti pravilno navedeni i citirani. Dijelovi tuđih radova koji nisu pravilno citirani, smatraju se plagijatom, odnosno nezakonitim prisvajanjem tuđeg znanstvenog ili stručnoga rada. Sukladno navedenom studenti su dužni potpisati izjavu o autorstvu rada.

Ja, ROBERTA KRVAJICA ŽAGI pod punom moralnom, materijalnom i kaznenom odgovornošću, izjavljujem da sam isključivi autor/ica diplomskog rada pod naslovom PRIKAZ ŽENSKJE SEKSUALNOSTI U SUVREMENIM AMERIČKIM FILMOVIMA I SERIJI te da u navedenom radu nisu na nezovoljeni način (bez pravilnog citiranja) korišteni dijelovi tuđih radova.

Student/ica:

(upisati ime i prezime)

Roberta K. Žagi
(vlastoručni potpis)

Sukladno Zakonu o znanstvenoj djelatnosti i visokom obrazovanju završne/diplomske radove sveučilišta su dužna trajno objaviti na javnoj internetskoj bazi sveučilišne knjižnice u sastavu sveučilišta te kopirati u javnu internetsku bazu završnih/diplomskih radova Nacionalne i sveučilišne knjižnice. Završni radovi istovrsnih umjetničkih studija koji se realiziraju kroz umjetnička ostvarenja objavljuju se na odgovarajući način.

Ja, ROBERTA KRVAJICA ŽAGI neopozivo izjavljujem da sam suglasan/na s javnom objavom diplomskog rada pod naslovom PRIKAZ ŽENSKJE

SEKSUALNOSTI U SUVREMENIM AMERIČKIM FILMOVIMA I
SERIJI čiji sam autor/ica.

Student/ica:

(upisati ime i prezime)

Roberta K. Žagi
(vlastoručni potpis)

SAŽETAK

Prikaz ženske seksualnosti u medijima je iznimno popularna tema kojoj se pridodaje sve veći značaj. Iako postoji napredak u rodnoj ravnopravnosti, prema prikazima u medijima i dalje se može vidjeti kako je ženska seksualnost oblikovana i uvjetovana društvenim normama. Ovaj rad se fokusirao na tri moderna narativna djela, filmove *Pedeset nijansi mračnije* i *Ovisna o ljubavi*, te popularnoj Netflix seriji *Seks/life* kako bi se te tvrdnje dokazale.

Koristeći feminističku teoriju kao kritički okvir ovaj rad nastoji analiza nastoji razjasniti veze između medijskih likova i širih rodni diskursa, poboljšavajući razumijevanje uloge medija u oblikovanju percepcije ženske seksualnosti. Koristeći analizu sadržaja kao metodologiju, ovo istraživanje pomno ispituje navedena narativna djela kako bi se otkrile temeljne teme i narativi koji se odnose na žensku seksualnost.

Ključne riječi: ženska seksualnost, feministička teorija, mediji, društvene norme

ABSTRACT

The portrayal of female sexuality in the media is an extremely popular topic that is gaining more and more importance. Although there is progress in gender equality, according to media representations, one can still see how female sexuality is shaped and conditioned by social norms. This paper focused on three modern narrative works, the films *Fifty Shades Darker* and *Addicted to Love*, and the popular Netflix series *Sex/Life* to prove these claims.

Using feminist theory as a critical framework, this analysis attempts to clarify the connections between media characters and broader gender discourses, improving the understanding of the media's role in shaping the perception of female sexuality. Using content analysis as a methodology, this research scrutinizes the aforementioned narrative works to uncover underlying themes and narratives related to female sexuality.

Key words: female sexuality, feminist theory, media, social norms

SADRŽAJ

1. UVOD	9
2. CILJEVI RADA	10
3. PREGLED LITERATURE I TEORIJSKI OKVIR	13
3.1. Pregled ženske seksualnosti u medijima	13
3.1.1. Prikazivanje ženske seksualnosti kroz povijest u medijima.....	13
3.1.2. Uloga oglašavanja u oblikovanju percepcije ženske seksualnosti	14
3.1.3. Utjecaj filmske i televizijske industrije.....	16
3.1.4. Novi mediji i promjene u prikazivanju ženske seksualnosti	17
3.1.5. Kritička analiza trenutnog stanja i budući trendovi	18
3.2. Stereotipi i društvene norme	19
3.2.1. Identifikacija i analiza stereotipa	19
3.2.2. Društvene norme koje oblikuju medijske uloge.....	20
3.2.3. Utjecaj stereotipa na percepciju publike	21
3.3. Feministička teorija i rodna studija	24
3.3.1. Povijesni kontekst feminističke teorije i rodnih studija	24
3.3.2. Temeljni koncepti u feminističkoj teoriji i rodnim studijama	25
3.3.3. Feminističke kritike medija.....	26
3.3.4. Perspektive rodnih studija o medijima	27
3.4. Prethodne studije o promatranjoj ženskoj seksualnosti	28
3.5. Konceptualni okvir	30
4. ANALIZA SERIJE “SEX/LIFE”	31
4.1. Analiza znakova i ženski identitet	33
4.2. Prikaz ženske seksualnosti	34
4.3. Dinamika odnosa i ženska autonomija	34
4.4. Društvena percepcija i stereotipi	35
4.5. Usporedba s teorijskim pojmovima	36
5. ANALIZA “PEDESET NIJANSI MRAČNIJE”	37
5.1. Istraživanje ženske seksualnosti	39
5.2. Dinamika snage i BDSM	39
5.3. Rodne uloge i seksualna autonomija	40
5.4. Javni prijem i kritika	41
5.5. Teorijske implikacije	42
6. ANALIZA “OVISNA O LJUBAVI”	42
6.1. Žensko seksualno istraživanje i identitet	45
6.2. Emocionalni nasuprot fizičkim aspektima seksualnosti	46
6.3. Društvene norme i ženska seksualnost	46
6.4. Stereotipizacija i razvoj karaktera	47
6.5. Relevantnost za feminističke perspektive	48

<u>7. KOMPARATIVNA ANALIZA</u>	48
<u>7.1. Uobičajene teme u medijima</u>	48
<u>7.1.1. Teme koje se ponavljaju u medijskim radovima</u>	48
<u>7.1.2. Tematske varijacije po žanru i mediju</u>	49
<u>7.1.3. Utjecaj ponavljajućih tema na percepciju publike</u>	50
<u>7.1.4. Tematska evolucija tijekom vremena</u>	51
<u>7.2. Različiti prikazi ženske seksualnosti</u>	52
<u>7.3. Društveni utjecaj i prijem</u>	55
<u>7.3.1. Uloga medija u oblikovanju društvenih stavova</u>	55
<u>7.3.2. Angažman publike i reakcija</u>	56
<u>7.3.3. Utjecaj medija na rodne norme</u>	56
<u>7.3.4. Usporedni utjecaj medija u različitim kulturama</u>	57
<u>7.4. Teorijske korelacije i razlike</u>	58
<u>7.5. Implikacije na buduća istraživanja</u>	59
<u>7.5.1. Smjernice budućeg istraživanja</u>	59
<u>7.5.2. Metodološka razmatranja za buduća istraživanja</u>	60
<u>8. ZAKLJUČAK</u>	63
<u>LITERATURA</u>	65

1. UVOD

Ovaj rad istražuje prikaze ženske seksualnosti u suvremenim medijima, fokusirajući se na tri različita narativna djela: film “Pedeset nijansi mračnije”, televizijsku seriju “Sex/Life” i film “Ovisna o ljubavi”. Ova odabrana djela pružaju raznolik spektar konteksta i karakterizacija kroz koje se istražuje i prikazuje dinamika ženske seksualnosti, suprotstavljena društvenim normama i očekivanjima.

Motivacija iza ovog istraživanja ukorijenjena je u kritičkom opažanju da ženska seksualnost, unatoč pomacima učinjenim prema rodnoj ravnopravnosti, često ostaje upletena u mrežu društvenih normi, očekivanja i stereotipa koji nastavljaju oblikovati, a ponekad i ograničavati njezino izražavanje. Odabrana djela posebno su relevantna zbog svoje novije važnosti i raznolikih prikaza ženskog seksualnog djelovanja, autonomije i međuiigre između osobnih želja i društvenih ograničenja.

Ključna pitanja koja se preprliću u ovom radu su je li ženska seksualnost još uvijek potisnuta ili diktirana društvenim standardima i percipira li se oslobođenje ženske seksualnosti drugačije u usporedbi s muškom seksualnošću. Ova su pitanja ključna za seciranje kulturnih narativa koji utječu i ocrtavaju izražavanje ženske seksualnosti.

Ovaj rad ima za cilj razotkriti slojeve stereotipa u medijskim reprezentacijama i ispitati evoluirajući prikaz ženskih uloga i seksualnih identiteta, uzimajući u obzir kako ti medijski prikazi odjekuju ili izazivaju suvremene i povijesne feminističke perspektive. Koristeći feminističku teoriju kao kritički okvir, analiza nastoji razjasniti veze između medijskih likova i širih rodni diskursa, poboljšavajući razumijevanje uloge medija u oblikovanju percepcije ženske seksualnosti.

Koristeći analizu sadržaja kao metodologiju, ovo istraživanje pomno ispituje “Pedeset nijansi mračnije”, “Sex/Life” i “Ovisna o ljubavi”, s ciljem otkrivanja temeljnih tema i narativa koji se odnose na žensku seksualnost, dinamiku moći i identitet. Ovaj pristup je ključan u pružanju detaljnog i jasnog razumijevanja prikaza ženske seksualnosti u ovim narativnim djelima, s ciljem da potkrijepi ili ospori preliminarne hipoteze o reprezentaciji ženske seksualnosti u trenutnim medijskim područjima.

2. CILJEVI RADA

Primarni cilj ovog istraživanja je kritička analiza i interpretacija prikaza ženske seksualnosti u odabranim djelima: “Pedeset nijansi mračnije”, “Sex/Life” i “Ovisna o ljubavi”. Kroz detaljno ispitivanje ovih narativa, rad ima za cilj postići sljedeće specifične ciljeve:

- Istražiti kako je ženska seksualnost predstavljena u narativima odabranih filmova i serija, identificirajući ključne teme i obrasce koji se pojavljuju u tim prikazima.
- Ispitati interakciju između ženske seksualnosti i društvenih normi unutar ovih medijskih istupa, razumijevajući kako društvena očekivanja utječu i oblikuju prikaz ženskih likova i njihove seksualnosti.
- Istražiti dinamiku moći, pristanka i autonomije u kontekstu prikazanih odnosa, posebno se fokusirajući na to kako ti elementi informiraju i odražavaju se u izražavanju ženske seksualnosti.
- Procijeniti utjecaj stereotipa i društvenih normi na razvoj ženskih likova u ovim narativima, analizirajući kako ti utjecaji pridonose ili osporavaju seksualnu djelatnost i identitet likova.
- Kontekstualizirati nalaze unutar šireg okvira feminističke teorije, ocjenjujući kako se likovi usklađuju s feminističkim gledištima o ženskoj seksualnosti, autonomiji i predstavljanju ili ih osporavaju.
- Doprinijeti akademskom diskursu o rodu i medijima pružanjem detaljne i kritičke analize suvremenih prikaza ženske seksualnosti, nudeći uvide koji mogu poslužiti kao podloga za buduća istraživanja i rasprave na tom području.

Kroz postizanje ovih ciljeva, rad nastoji pružiti sveobuhvatno razumijevanje prikaza ženske seksualnosti u suvremenim medijima, ističući njezinu složenost, nijanse i međuodnos s društvenim normama i očekivanjima.

Ovaj diplomski rad ima nekoliko istraživačkih pitanja kojima je cilj prikazati složenost ženske seksualnosti kako je prikazana u “Pedeset nijansi mračnije”, “Sex/Life” i “Ovisna o ljubavi”. Ova su pitanja osmišljena kako bi proniknula u temeljne aspekte prikazivanja ženske seksualnosti i njezinu povezanost s društvenim normama i djelovanjem pojedinca. Ključna istraživačka pitanja uključuju:

- Kako je ženska seksualnost prikazana u pričama “Pedeset nijansi mračnije”, “Sex/Life” i “Ovisna o ljubavi” i koje su uobičajene teme i varijacije u tim prikazima?

- Kako se prikazi ženske seksualnosti u ovim djelima usklađuju ili izazivaju suvremene feminističke perspektive, posebno u pogledu seksualne autonomije, djelovanja i predstavljanja?
- Kakve uvide ti prikazi pružaju u širi diskurs o rodu, seksualnosti i medijskom predstavljanju i kako mogu pridonijeti boljem razumijevanju ženske seksualnosti u suvremenoj kulturi?

Baveći se ovim istraživačkim pitanjima, rad ima za cilj razotkriti zamršeni prikaz ženske seksualnosti u suvremenim medijima, pružajući analizu koja pridonosi širem dijalogu o rodu, seksualnosti i predstavljanju.

Značaj ovoga rada je višestruk, utječe na akademska polja, kulturološke percepcije i društvene norme u pogledu ženske seksualnosti. Analizirajući prikaz ženske seksualnosti u filmovima “Pedeset nijansi mračnije”, “Sex/Life” i “Ovisna o ljubavi”, ovo istraživanje ne samo da pridonosi akademskom diskursu o rodnim studijama i medijskom predstavljanju, već nudi i uvid u kulturne narative koji oblikuju javno razumijevanje ženske seksualnosti.

U akademskoj sferi, ova studija unapređuje dijalog o rodnoj zastupljenosti u medijima secirajući kako je ženska seksualnost prikazana u suvremenim narativima, proširujući tako opseg rodnih studija i nudeći nove perspektive analize medija. Zadire u složenost medijskih reprezentacija, pružajući bogatije razumijevanje koje može informirati budući znanstveni rad na tom području.

S kulturološke strane, istraživanje osvjetljava trenutne stavove i rasprave o ženskoj seksualnosti, odražavajući šire društvene trendove i izazove. Proučavanjem popularnih medijskih radova koji imaju odjeka kod široke publike, studija otkriva kako ti narativi doprinose ili osporavaju kulturno razumijevanje ženske seksualnosti, nudeći leću kroz koju se mogu promatrati suvremene društvene norme i vrijednosti.

Iz perspektive kritike medija, ova studija naglašava utjecajnu ulogu medija u oblikovanju percepcija i stavova prema ženskoj seksualnosti. Potiče pronicljiviju konzumaciju medijskih sadržaja, zalažući se za kritičku svijest o tome kako medijski narativi utječu i na koje utječu društvene norme i očekivanja.

Što se tiče feminističkih perspektiva, istraživanje se uključuje u tekuće rasprave o ženskom djelovanju, autonomiji i predstavljanju, smještajući svoje nalaze unutar šireg konteksta feminističke teorije. Bavi se kritičnim pitanjima o osnaživanju, objektivizaciji i prikazivanju žena u medijima, pridonoseći razumijevanju ovih pitanja s feminističkog stajališta.

Društvene implikacije ove studije su dalekosežne, jer ne samo da informira akademske i kulturne rasprave, već također ima potencijal utjecati na javni diskurs, donošenje politika i obrazovne prakse vezane uz rod i seksualnost. Pružajući sveobuhvatnu analizu načina na koji je ženska seksualnost predstavljena u odabranim medijima, studija nudi vrijedne uvide koji mogu poslužiti kao podloga za inicijative usmjerene na promicanje rodne ravnopravnosti i osporavanje štetnih stereotipa.

U suštini, značaj ovoga rada leži u njegovom holističkom pristupu razumijevanju prikaza ženske seksualnosti u medijima, prepoznajući njenu moć da odražava, jača ili dovodi u pitanje postojeće društvene norme i vrijednosti. Kroz svoju detaljnu analizu i kritičke perspektive, istraživanje pridonosi informiranijem o rodu, seksualnosti i medijima u suvremenom društvu.

Struktura ovoga rada je osmišljena kako bi čitatelja vodila kroz sveobuhvatno istraživanje ženske seksualnosti tj. kako je prikazana u suvremenim medijima. Započinje uvodom koji čini temelj predstavljanjem pozadine, ciljeva i značaja rada, uz istraživačka pitanja koja usmjeravaju istraživanje.

Nakon uvoda, rad prelazi u detaljan pregled literature i dio teorijskog okvira. Ovaj dio zadubljuje se u prikaz ženske seksualnosti u medijima, proučavajući stereotipe, društvene norme i međuigru s feminističkom teorijom i rodnim studijama. Također daje pregled prethodnih studija, pružajući kontekstualnu pozadinu koja obogaćuje analizu.

Srž teze sastoji se od dubinske analize "Sex/Life", "Pedeset nijansi mračnije" i "Ovisna o ljubavi". Svako poglavlje analize strukturirano je tako da prvo ispita razvoj karaktera i identitet, posebno se fokusirajući na ženske likove i njihovo kretanje kroz osobne i društvene krajolike seksualnosti i autonomije. U nastavku se navodi prikaz ženske seksualnosti, dinamika odnosa, društvene percepcije i stereotipi, što kulminira usporedbom s relevantnim teorijskim konceptima.

Komparativna analiza prati pojedinačna ispitivanja filmova i serija, sintetizira zajedničke teme, suprotstavljajući likove i raspravljajući o širem društvenom utjecaju i recepciji. Ovaj dio također povezuje empirijske nalaze s teorijskim diskursom, ističući korelacije i razlike.

Diplomski rad zaključuje sintezom ključnih nalaza, odgovorima na istraživačka pitanja i raspravom o teoretskim i praktičnim implikacijama istraživanja. Priznaje ograničenja i predlaže smjerove za buduća istraživanja, pružajući završno razmišljanje o doprinosima rada poljima rodnih studija i analize medija.

Ovaj strukturirani pristup osigurava temeljito razumijevanje složene međuigre između medijskih prikaza ženske seksualnosti i širih kulturnih i teorijskih konteksta u kojima oni postoje.

3. PREGLED LITERATURE I TEORIJSKI OKVIR

3.1. Pregled ženske seksualnosti u medijima

3.1.1. Prikazivanje ženske seksualnosti kroz povijest u medijima

Prikaz ženske seksualnosti u medijima složena je i slojevita tema koja je privukla značajnu pozornost i potaknula raspravu među znanstvenicima, feministicama i medijskim kritičarima. Ovo istraživanje zadire u različite dimenzije načina na koji je ženska seksualnost predstavljena na različitim medijskim platformama i njezine posljedične učinke na društvene percepcije i norme.

Povijesna putanja ženske seksualnosti u medijima otkriva značajnu evoluciju od stereotipnih i pasivnih prikazivanja do jasnijih i osnaženijih prikaza. Međutim, unatoč ovom napretku, mnogi prikazi još uvijek spadaju u tradicionalne paradigme objektivizacije i seksualizacije. Proučavanjem progresije i promjena u medijskom predstavljanju, može se steći uvid u šire kulturne i društvene transformacije u vezi sa ženskom seksualnošću.

Istraživanje naglašava značajne razlike između glavnih medijskih prikaza ženske seksualnosti i stvarnih iskustava žena. Thomas (2021.) daje kritičku analizu ovih razlika, sugerirajući da mediji često pojačavaju određene aspekte seksualnosti, a zanemaruju različita i autentična iskustva žena. Takvi prikazi mogu iskriviti javnu percepciju i pridonijeti monolitnom pogledu na žensku seksualnost.

Pojam osnaživanja u postfeminističkim medijima bio je predmet intenzivnog ispitivanja. McKay i sur. (2019) raspravljaju o tome kako, pod krinkom osnaživanja, medijske reprezentacije ponekad mogu ovjekovječiti temeljne nejednakosti. Iako naizgled promiču žensku slobodu odlučivanja i seksualnu slobodu, ovi prikazi mogu nenamjerno ojačati tradicionalnu dinamiku moći i seksualne norme.

Etičko predstavljanje žena i ženskog tijela u medijima veliki je problem. Velov & Kolev (2021) naglašavaju važnost etičkih standarda u medijskom prikazivanju, ukazujući na čestu objektivizaciju i komodifikaciju ženskih tijela. Rješavanje ovih etičkih propusta ključno je za poticanje medijskog krajolika koji poštuje i uvažava žensku seksualnost.

Uloga medija u održavanju seksualnih dvostrukih standarda bila je središnja točka istraživanja. Endendijk i sur. (2021) sugeriraju da medijski prikazi doprinose održavanju tih dvostrukih standarda, utječući na to kako se žene percipiraju u kontekstu seksualnosti. Takve medijske

prakse mogu imati dalekosežne učinke, oblikujući društvene stavove i očekivanja u pogledu seksualnog ponašanja žena.

Povezujući medijske prikaze s posljedicama u stvarnom svijetu, Galdi & Guizzo (2020.) uvode koncept seksualnog uznemiravanja izazvanog medijima, ilustrirajući kako seksualno objektivizirajući medijski sadržaj može potaknuti okruženje pogodno za seksualno uznemiravanje. Ovaj okvir naglašava opipljive utjecaje medijskih prikazivanja na pojedinačne stavove i ponašanja prema ženama.

Na zastupljenost žena u profesionalnim ulogama, poput ženskih turističkih vodiča u putničkim agencijama, također utječu mediji. Abdelgaffar i sur. (2023.) ističu kako se religijski, kontekstualni i medijski čimbenici međusobno isprepliću u oblikovanju ovih prikazivanja, odražavajući višestruku prirodu zastupljenosti žena u različitim profesionalnim kontekstima.

Paneru (2021.) bavi se prikazivanjem žena u reklamama, identificirajući prevladavajuće rodne stereotipe koji prikazuju žene prvenstveno u seksualnim ili objektiviziranim ulogama. Takvo predstavljanje ne samo da potkopava profesionalna i osobna postignuća žena, već i jača štetne društvene norme i predrasude.

Nepovezanost između medijskih prikaza seksualnosti i stvarnog seksualnog ponašanja očita je u kontekstu medijske konzumacije adolescenata. Scull i sur. (2022.) zalažu se za integraciju medijske pismenosti u obrazovanje o seksualnom zdravlju, s ciljem osposobljavanja mladih ljudi vještinama za kritičku procjenu medijskih poruka i njihovih implikacija na seksualno zdravlje i ponašanje.

Endendijk i sur. (2019.) pružaju metaanalitičke dokaze koji podupiru postojanost seksualnih dvostrukih standarda, ističući trajnu prirodu rodni predrasuda u medijima i društvenim percepcijama. Takvi nalazi pozivaju na kontinuirane napore da se izazovu i uklone ove pristranosti u medijskim prikazima i šire.

Prikazivanje ženske seksualnosti u medijima višestruko je pitanje koje se prožima s različitim društvenim, kulturnim i etičkim dimenzijama. Iako postoje primjeri napretka i osnaživanja, stalna pitanja objektivizacije, stereotipa i perpetuiranja dvostrukih standarda zahtijevaju kritički i nedvosmisleni pristup medijskoj potrošnji i proizvodnji.

3.1.2. Uloga oglašavanja u oblikovanju percepcije ženske seksualnosti

Utjecaj oglašavanja na percepciju ženske seksualnosti višestruko je pitanje koje je opsežno istraženo u akademskoj literaturi. Oglašavanje igra ključnu ulogu u oblikovanju društvenih normi, stavova i ponašanja, uključujući način na koji se ženska seksualnost percipira i prikazuje.

Brojna istraživanja ukazuju na različite aspekte ove teme, rasvjetljavajući utjecaj oglašavanja na percepciju ženske seksualnosti.

Jedan značajan aspekt istaknut u literaturi je objektivizacija žena u oglašavanju. Vargas-Bianchi & Mensa (2020) naglašavaju kako oglašavanje često objektivizira žene, prikazujući ih kao puku seksualnu robu za promicanje proizvoda. Ovo objektiviziranje ne samo da održava štetne stereotipe, već također pridonosi promatranju žena primarno na seksualiziran način. Takvi prikazi mogu imati negativne učinke na žensko mentalno zdravlje i samopoimanje (Gamlath & Malkanthie, 2022.).

Nadalje, idealizacija standarda ljepote u oglašavanju značajno utječe na percepciju ženske seksualnosti. Gürkan i Serttaş (2023) raspravljaju o tome kako reklame oblikuju stavove pojedinaca prema slici tijela i izgledu, utječući na njihovo razumijevanje standarda ljepote. Ovi idealizirani prikazi u oglašavanju mogu stvoriti nerealna očekivanja, utječući na to kako žene doživljavaju sebe i druge.

Štoviše, korištenje seksualnih apela u oglašavanju, posebno za hedonističke proizvode, proučavano je s obzirom na percepciju potrošača. Ekici i sur. (2020.) proveli su istraživanje percepcije potrošača u trećem licu o seksualnim apelima u oglašavanju, otkrivajući kako takve apele percipiraju pojedinci. Ovo naglašava jasne načine na koje seksualni sadržaj u oglašavanju može utjecati na stavove i ponašanja potrošača.

Prikaz žena u oglašavanju također se razlikuje u različitim kulturnim kontekstima, kao što svjedoče studije usmjerene na različite regije. Na primjer, Salem et al. (2019) ispitali su kako ženski prikazi u oglašavanju utječu na odluke palestinskih žena o kupnji, ističući utjecaj jednodimenzionalnih seksualiziranih likova. Ovo pokazuje kako kulturne nijanse mogu utjecati na percepciju ženske seksualnosti putem oglašavanja.

Osim toga, raskrižje spola, tjelesnih normi i oglašavanja istraženo je u kontekstu reklama za sportsku odjeću. Weber & Mullem (2020) istraživali su rodne uloge u reklamama za sportsku odjeću, analizirajući dimenzije muškosti i ženstvenosti, uključujući razinu seksualizacije i tip tijela. Ovo ilustrira kako oglašavanje ne samo da oblikuje percepciju ženske seksualnosti, već također odražava i učvršćuje društvene norme u pogledu spola i slike tijela.

Uloga oglašavanja u oblikovanju percepcije ženske seksualnosti složeno je pitanje na koje utječu čimbenici kao što su objektivizacija, standardi ljepote, kulturni konteksti i rodne norme. Pregledana literatura naglašava značajan utjecaj oglašavanja na način na koji se ženska seksualnost prikazuje i doživljava u društvu. Razumijevanje ove dinamike može pomoći

dionicima u promicanju pozitivnijeg i osnažujućeg predstavljanja žena u oglašavanju, potičući inkluzivnije medijsko okruženje s više poštovanja.

3.1.3. Utjecaj filmske i televizijske industrije

Filmska i televizijska industrija ima značajan utjecaj na različite aspekte društva, uključujući turizam, kulturnu percepciju, tehnološki napredak i gospodarsku konkurentnost. Kroz sintezu relevantnih referenci, postaje očito da se utjecaj filmske i televizijske industrije proteže dalje od puke zabave, oblikovanja percepcija, pokretanja turizma i integracije s novim tehnologijama.

Jedno od ključnih područja na koje filmska i televizijska industrija ima utjecaja je turizam. Dokazano je da filmovi i televizijski programi utječu na predodžbu turista o destinacijama, utječući na motivaciju putovanja i donošenje odluka (Ping, 2019.). Osim toga, fenomen turizma izazvanog filmom dobro je dokumentiran, pri čemu mediji na ekranu igraju ključnu ulogu u promicanju destinacija i privlačenju posjetitelja (Yao et al., 2022.). Ova međuigra između medijskog predstavljanja i turizma naglašava moć industrije da oblikuje ponašanja i izbore u stvarnom svijetu.

Štoviše, filmska i televizijska industrija igraju ključnu ulogu u kulturnom promicanju i globalizaciji. Na primjer, konkurentnost korejske filmske i televizijske industrije analizirana je na temelju modela dijamenta Michaela Portera, naglašavajući utjecaj i konkurentnost industrije u različitim dimenzijama. Slično tome, studije o kineskim Kung Fu filmovima i televizijskim sadržajima pokazuju kako ta djela pridonose poboljšanju percepcije turista o destinacijama, potičući na taj način održivi razvoj turizma (Chen et al., 2021.). Ovi primjeri naglašavaju kako filmski i televizijski sadržaji mogu služiti kao kulturni ambasadori, nadilazeći granice i utječući na globalnu publiku.

Tehnološki napredak također igra značajnu ulogu u evoluciji filmske i televizijske industrije. Integracija digitalne medijske umjetnosti, umjetne inteligencije, velikih podataka, virtualne stvarnosti i interneta stvari revolucionirala je načine proizvodnje i stvaranje sadržaja (Shen, 2022; Li, 2022; Song & Wook, 2020; Ya-jing, 2022). Ove tehnologije ne samo da su poboljšale kvalitetu produkcija, već su otvorile i nove puteve za pripovijedanje priča i angažman publike. Primjena ovih tehnologija u nastajanju odražava prilagodljivost i inovativnost industrije kao odgovor na promjenjive preferencije potrošača i tehnološke krajolike.

Nadalje, utjecaj filmske i televizijske industrije proteže se na rodnu dinamiku i radnu praksu unutar sektora. Studije su istaknule strukturne rodne čimbenike koji utječu na raspodjelu uloga i produkcijske rutine u irskoj filmskoj i televizijskoj industriji, bacajući svjetlo na izazove s kojima se suočavaju profesionalke u tim područjima (O'Brien & Liddy, 2021; Gürkan, 2019).

Razumijevanje ove dinamike ključno je za promicanje inkluzivnosti i raznolikosti unutar industrije, osiguravajući jednake mogućnosti za sve profesionalce.

Osim kulturnih i tehnoloških utjecaja, filmska i televizijska industrija također se presijecaju s obrazovnim i političkim domenama. Filmsko obrazovanje igra ključnu ulogu u njegovanju talenata i oblikovanju buduće radne snage u industriji (Nunn, 2020.). Štoviše, analize kulturnih politika i poremećaja u industriji naglašavaju složenu interakciju između ekonomskih sila, razvoja talenata i održivosti industrije (Nunn, 2020.; Klatt, 2022.). Ti su uvidi ključni za kreatore politike, edukatore i dionike u industriji kako bi se učinkovito snalazili u razvoju filmskog i televizijskog sektora.

Utjecaj filmske i televizijske industrije višestruk je i obuhvaća turizam, kulturnu promociju, tehnološke inovacije, rodnu dinamiku, obrazovanje i politička razmatranja. Iskorištavanjem svoje moći pripovijedanja, prihvaćanjem tehnološkog napretka, promicanjem inkluzivnosti i poticanjem razvoja talenata, industrija može nastaviti oblikovati društvene narative, poticati gospodarski rast i inspirirati publiku diljem svijeta.

3.1.4. Novi mediji i promjene u prikazivanju ženske seksualnosti

Novi mediji odigrali su značajnu ulogu u oblikovanju prikaza ženske seksualnosti, često održavajući stereotipe i jačajući društvene norme. Glavni mediji istaknuti su zbog prikazivanja ženske seksualnosti kao prljave, opasne i tabu teme, dok istovremeno mušku seksualnost prikazuju kao normalnu i ispravnu (Wesson, 2022.). Ova dihotomija u prikazivanju seksualnosti pridonosi seksualnim dvostrukim standardima koji postoje u društvu, gdje se žene često strože osuđuju zbog njihovog seksualnog ponašanja u usporedbi s muškarcima.

Predstavljanje žena i djevojaka u mainstream medijima nije samo seksualizirano, već je često i nasilno, proizlazeći iz patrijarhalnog i neoliberalnog diskursa (Downey et al., 2022). Ovo prikazivanje utječe na ponašanje ženskog tijela, rodne seksualne norme i pridonosi problemima kao što su seksualno uznemiravanje i silovanje. Ovi kulturni scenariji koje održavaju mediji mogu imati dubok utjecaj na to kako se ženska seksualnost percipira i doživljava u društvu.

U oglašavanju, prikazivanje žena može značajno utjecati na ponašanje potrošača. Studije su pokazale odnos između feminističke svijesti i stavova prema seksualno objektiviziranim prikazima žena u reklamama (Salem et al., 2019). To sugerira da način na koji su žene prikazane u medijima i reklamama može utjecati ne samo na percepciju ženske seksualnosti, već i na odluke potrošača.

Kada se ispituje prikaz seksualnosti u pornografiji, vidljivo je da postoje jasne razlike u načinu na koji se prikazuju muškarci i žene. Istraživanja pokazuju da je vjerojatnije da će muškarci biti

prikazani kao počinitelji nasilnog ponašanja, dok su žene često prikazane kao primatelji takvog ponašanja (Döring & Miller, 2022). Pornografski prikaz seksualnosti često se analizira kroz mjerenje seksualnih praksi i rodni uloga, ističući prevalenciju određenih ponašanja i uloga (Döring & Miller, 2022.).

Relacijski kontekst seksa, spolni činovi, nasilje i komunikacija pristankom važne su dimenzije u prikazivanju seksualnosti u pornografiji (Döring & Miller, 2022; -Döring & Miller, 2022). Ovi aspekti oblikuju narative i prikaze seksualnih susreta u pornografiji, utječući na društvenu percepciju seksualnosti i pristanka.

U području informativnih medija postoji jaz u razumijevanju načina na koji se prikazuju obojene žene i djevojke, osobito u kriminalističkim vijestima. Iako postoji opsežna literatura o prikazivanju bijelih žena u kriminalističkim vijestima, postoji ograničeno istraživanje o zastupljenosti manjinskih žena i djevojaka kao što su crne, latinoameričke, bliskoistočne, indijanske i azijske žene i djevojke (Slakoff, 2019.). Ovaj jaz naglašava potrebu za sveobuhvatnijim studijama o tome kako su različite skupine žena prikazane u medijskim narativima.

Medijski prikaz seksualnog napada zapažen je kao negativan prikaz, što posebno utječe na gledateljce. Percepcija adolescenata o prikazima alkohola u medijima pokazala je da se seksualni napad doživljava kao negativan prikaz, pri čemu su sudionice izrazile zabrinutost zbog takvih prikaza (Merrill et al., 2023.). Ovo naglašava utjecaj medijskih prikaza na oblikovanje stavova i ponašanja prema osjetljivim temama poput seksualnog napada.

Nedostatak jasnoće i zastupljenosti seksualnih zločina u medijskim narativima može dovesti do uskog razumijevanja takvih pitanja u društvu (Singh & Saxena, 2022.). Važnost pitanja često je određena medijskom pozornošću koju dobivaju, naglašavajući odgovornost medija u oblikovanju javnih percepcija i mišljenja o kritičnim društvenim temama.

Novi mediji igraju ključnu ulogu u oblikovanju prikaza ženske seksualnosti, utječući na društvene norme, ponašanje potrošača i percepciju pristanka i nasilja. Predstavljanje žena u glavnim medijima, oglašavanju, pornografiji i medijima pridonosi izgradnji narativa koji okružuju žensku seksualnost. Razumijevanje ovih prikaza i njihovih implikacija ključno je za promicanje inkluzivnijeg i točnijeg predstavljanja ženske seksualnosti u medijima i društvu.

3.1.5. Kritička analiza trenutnog stanja i budući trendovi

Trenutačno medijsko okruženje pokazuje složen niz prikaza ženske seksualnosti, u rasponu od progresivnih prikaza koji izazivaju tradicionalne stereotipe do regresivnih prikaza koji jačaju zastarjele norme. Postoji sve veća prisutnost različitih ženskih glasova i narativa u medijima

koji nude autentičnije i višestране prikaze ženske seksualnosti, odražavajući širi spektar iskustava, orijentacija i identiteta.

No, usprkos tim pomacima, brojne medijske produkcije nastavljaju perpetuirati problematične stereotipe i pojednostavljene prikaze ženske seksualnosti. Ovi prikazi često daju prednost muškim perspektivama i željama, svodeći ženske likove na njihove seksualne funkcije ili koristeći njihovu seksualnost kao sredstvo zapleta bez davanja im slobode ili složenosti. Kritička analiza priznaje ove uporne probleme i potrebu za stalnim oprezom i zalaganjem za više poštovanja i osnaživanje predstavljanja.

Gledajući u budućnost, postoje obećavajući znakovi promjene potaknuti povećanjem svijesti i aktivizma oko rodne ravnopravnosti i zastupljenosti. Zahtjevi publike za raznolikijim i realističnijim prikazima, zajedno sa sve većim prepoznavanjem uloge medija u oblikovanju društvenih stavova prema rodu i seksualnosti, vjerojatno će utjecati na buduće trendove u stvaranju medijskih sadržaja.

Filmski autori, pisci i kreatori sadržaja u usponu, koji su više prilagođeni suvremenim rodnim diskursima, počinju izazivati tradicionalne narative i eksperimentirati s novim pristupima pripovijedanja koji nude jasnije i osnažujuće prikaze ženske seksualnosti. Uz to, uspon digitalnih platformi demokratizirao je proizvodnju sadržaja, pružajući prostor nedovoljno zastupljenim glasovima da podijele svoje priče i perspektive.

3.2. Stereotipi i društvene norme

3.2.1. Identifikacija i analiza stereotipa

Identifikacija i analiza stereotipa koji okružuju žensku seksualnost u medijima ključno je područje proučavanja koje istražuje sveprisutno i često štetno prikazivanje žena. Ti su stereotipi duboko ukorijenjeni u raznim oblicima medija, uključujući filmove, televizijske emisije, reklame itd. Uobičajeni stereotipi uključuju objektivizaciju ženskih tijela, prikazivanje žena kao pasivnih objekata muške želje i uokvirivanje ženske seksualnosti ili kao nagrade za muške protagoniste ili kao izvora grijeha i prijestupa.

Prikaz ženske seksualnosti u medijima, posebice u pornografiji, predmet je sve većeg nadzora. Studije poput rada na konceptualnom pregledu seksualnosti u pornografiji Döringa i Millera (2022.) bacaju svjetlo na sve veći interes za analizu prikaza seksualnosti u različitim medijskim oblicima. Ova se analiza proširuje na analizu sadržaja masovnih medija, uključujući erotske i pornografske romane, filmove i platforme društvenih medija, naglašavajući potrebu za razumijevanjem narativa i poruka koje se perpetuiraju kroz te medije.

Štoviše, zastupljenost žena u medijima, posebno obojenih, tema je koja izaziva zabrinutost. Slakoffovo ispitivanje medijskih prikazivanja žena u vijestima o kriminalu (2019) otkriva kako zastarjeli i štetni stereotipi pružaju okvir za pripovijedanje priča u medijima. Ovi stereotipi ne samo da utječu na percepciju, već i pridonose jačanju pristranih narativa koji mogu imati implikacije u stvarnom svijetu.

Utjecaj medijskih prikaza na društvene percepcije i ponašanja, kao što je slučaj sa seksualnim napadima, značajan je. Istraživanje Singha i Saxene (2022.) uspoređujući narative o seksualnom napadu u javnim i privatnim televizijskim medijima putem analize sadržaja i intervjua naglašava važnost razumijevanja načina na koji različite medijske platforme oblikuju diskurs oko osjetljivih tema poput seksualnog nasilja.

Nadalje, presjek rodnog prikazivanja u medijima, kao što se vidi u studiji o rodnom prikazivanju u seriji *Osvetnici* (Morales & Olivo, 2021.), naglašava razlike u tome kako su muški i ženski likovi predstavljeni. Takve analize daju uvid u temeljnu dinamiku moći i rodne norme koje su osnažene kroz medijske reprezentacije.

Proučavanje stereotipa u medijima nadilazi tradicionalne oblike poput filmova i televizijskih emisija i uključuje i oglašavanje. Istraživanje utjecaja ženskog prikazivanja u oglašavanju na odluke palestinskih žena o kupnji Salem et al. (2019) naglašava utjecaj jednodimenzionalnih seksualiziranih prikazivanja žena u oblikovanju ponašanja potrošača. Ovo naglašava širi utjecaj koji medijski stereotipi mogu imati na društvene stavove i akcije.

Identifikacija i analiza stereotipa koji okružuju žensku seksualnost u medijima ključni su za razumijevanje složenih narativa i prikaza koji oblikuju društvene percepcije. Istražujući podrijetlo, oblike i održavanje ovih stereotipa, istraživači mogu pridonijeti osporavanju i mijenjanju štetnih prikaza koji jačaju rodne predrasude i nejednakosti.

3.2.2. Društvene norme koje oblikuju medijske uloge

Na prikaz ženske seksualnosti u medijima značajno utječu društvene norme i kulturološka očekivanja, koja zauzvrat oblikuju percepciju publike i interakcije s tim prikazima. Različiti oblici medija, uključujući pornografiju, filmove, društvene medije i oglašavanje, često odražavaju i održavaju postojeće rodne paradigme kroz svoje prikaze ženske seksualnosti (Downey et al., 2022; Salem et al., 2019). Na ove reprezentacije utječu društvene percepcije seksualnosti, srama, straha od diskriminacije i kulturološki utjecaji (Morales & Olivo, 2021; Merrill et al., 2023). Pokazalo se da obrazovne intervencije medijske pismenosti imaju neposredne učinke na deskriptivne norme o seksualnoj aktivnosti među adolescentima, što ukazuje na to da obrazovanje pojedinaca o utjecajima medija može pozitivno utjecati na to kako se medijske reprezentacije seksualnosti tumače i internaliziraju (Döring & Miller, 2022.).

Štoviše, prikazivanje žena u mainstream medijima često kombinira patrijarhalni i neoliberalni diskurs, gdje su ženska tijela seksualizirana, a nasilje normalizirano, perpetuirajući štetne rodne norme (Polić, 2021). Medijske reprezentacije ne utječu samo na tradicionalne rodne norme, već se protežu i na prikazivanje manjina, utječući na identitet i percepciju marginaliziranih skupina (Döring & Miller, 2022; Döring & Miller, 2022). Studije su pokazale da medijski prikazi nasilja u intimnim partnerskim odnosima mogu utjecati na kulturne norme vezane uz veze i pridonijeti normalizaciji nasilnog ponašanja (Sabri et al., 2022.).

Istraživanje je također ispitalo utjecaj zakona na društvene norme prema seksualnim manjinama, sugerirajući da pravni okviri mogu utjecati na percepciju ljudi o društvenim normama i pridonijeti prihvaćanju ili diskriminaciji marginaliziranih skupina (Döring & Miller, 2022.). Društvene norme koje daju prednost muškarcima u odnosu na žene mogu duboko utjecati na sliku o sebi i težnje žena, naglašavajući prožimajuću prirodu rodni normi u društvu (Döring & Miller, 2022.). Presjek medija, rodni normi i seksualnosti očit je u studijama koje analiziraju ženske likove u oglašavanju, gdje seksualizirani prikazi mogu utjecati na ponašanje potrošača, ističući moć medija u oblikovanju percepcija i odluka (Salem et al., 2019; Döring & Miller, 2022.).

Razumijevanje zamršenog odnosa između društvenih normi, medijskih prikaza i seksualnosti presudno je za kritičku analizu i osporavanje štetnih stereotipa, zagovaranje inkluzivnijeg i osnažujućeg predstavljanja ženske seksualnosti u medijima (Döring & Miller, 2022; Döring & Miller, 2022.).

3.2.3. Utjecaj stereotipa na percepciju publike

Stereotipni prikazi ženske seksualnosti u medijima imaju značajne posljedice na percepciju i stavove publike. Istraživanje Åkestama i sur. (2021.) ističe da rodni stereotipi u oglašavanju mogu dovesti do viših razina reakcije na oglase, utječući na učinke povezane s markom među različitim spolovima. Ti stereotipi ne samo da utječu na gledateljičko razumijevanje ženske seksualnosti, već i jačaju štetne mitove i predrasude. Studija naglašava negativan utjecaj reklamnog prikazivanja žena i muškaraca na percepciju publike, ukazujući na potrebu rješavanja ovih pitanja kako bi se spriječilo održavanje štetnih stereotipa.

Štoviše, medijska pismenost igra ključnu ulogu u ublažavanju učinaka stereotipa na percepciju publike. Venegas i sur. (2021) sugeriraju da kritične vještine medijske pismenosti mogu smanjiti aktivaciju implicitnih rasnih stereotipa. Izlaganjem vijestima koje ne potvrđuju stereotipe i razvijanjem kompetencija medijske pismenosti, pojedinci mogu postati vještiji u prepoznavanju i osporavanju negativnih stereotipa koje održavaju mediji. Ovo naglašava važnost promicanja

medijske pismenosti kako bi se publika osnažila da kritički analizira i dekonstruira stereotipne prikaze u različitim medijskim oblicima.

Nadalje, studija Arendt (2019) bavi se utjecajem negiranja stereotipnog sadržaja na percepciju publike. Manipulirajući vremenom koje su sudionici imali da negiraju stereotipe, istraživanje baca svjetlo na to kako sposobnost pojedinaca da se suprotstave stereotipnom sadržaju može utjecati na njihove stavove i uvjerenja. Ovo naglašava potencijal za intervencije usmjerene na suzbijanje stereotipa kroz kognitivne procese, naglašavajući ulogu aktivnog angažmana u borbi protiv perpetuiranja štetnih stereotipa u medijima.

Osim toga, Fast i sur. (2021.) istražuju lingvističke signale rodne pristranosti u zajednicama pisaca fikcije na internetu, ukazujući na prožimajuću prirodu stereotipa u oblikovanju jezika i diskursa. Kvantificiranjem jezičnih signala povezanih s rodnom pristranošću, studija naglašava potrebu rješavanja implicitnih pristranosti ugrađenih u medijske reprezentacije. Ovo istraživanje naglašava važnost prepoznavanja i osporavanja jezičnih stereotipa za promicanje inkluzivnijeg i točnijeg prikazivanja roda u medijskim narativima.

Sve u svemu, sinteza ovih referenci naglašava štetan utjecaj stereotipa na percepciju publike o ženskoj seksualnosti. Od reklamnih prikaza do internetskih zajednica i medijskih sadržaja, stereotipi igraju značajnu ulogu u oblikovanju stavova i jačanju predrasuda. Rješavanje ovih stereotipa zahtijeva višestruki pristup koji uključuje promicanje medijske pismenosti, osporavanje implicitnih predrasuda i poticanje kritičkog angažmana s medijskim prikazima kako bi se stvorio inkluzivniji i precizniji medijski prostor.

3.2.4. Osporavanje stereotipa i predviđanje budućih trendova

Osporavanje stereotipa u medijima, posebno onih koji se odnose na žensku seksualnost, ključni je pothvat koji ima za cilj promicati točnije i osnažujuće reprezentacije. Napori da se izazovu stereotipi često uključuju stvaranje sadržaja koji se odvaja od tradicionalnih prikaza i nudi jasnije perspektive. Singh i sur. (2020) naglašavaju važnost ljudske intervencije u kuriranju digitalnih medijskih sadržaja kako bi se učinkovito suprotstavili rodnim stereotipima. Otkrili su da algoritamski pristupi kuriranju sadržaja teže održavanju stereotipa, naglašavajući potrebu za izravnim ljudskim sudjelovanjem u stvaranju sadržaja kako bi se podrile te predrasude (Singh et al., 2020.).

Štoviše, mediji igraju značajnu ulogu u održavanju ili osporavanju stereotipa. Ramasubramanian i sur. (2020) raspravljaju o tome kako su stigmatizirane skupine kroz povijest koristile različite oblike medija za otpor i prosvjed protiv kulturnih stereotipa. Mediji u zajednici, alternativni mediji i etnički mediji bili su ključni u suzbijanju mainstream stereotipa

i pružanju platforme za marginalizirane skupine da izraze svoje perspektive (Ramasubramanian et al., 2020.).

U kontekstu rodni stereotipa, osporavanje ovih normi unutar poduzetništva, primjerice, može imati pozitivan učinak na poduzetničke namjere žena. ističu da osporavanjem rodni stereotipa u poduzetništvu postoji prilika za povećanje motivacije žena da se uključe u poduzetničke aktivnosti, čime se promiče rodna ravnopravnost u ovom području (Laguía et al., 2022.).

Nadalje, zastupljenost znanstvenica u medijima bila je tema rasprava u izazovnim stereotipima. ističu da popularni mediji često ne uspijevaju proširiti ili osporiti rodne stereotipe, što može udaljiti djevojke i mlade žene zainteresirane za karijeru u znanosti. Sugeriraju da bi uključivanje humora, kao što je prikazivanje komičnih znanstvenica u animiranim TV serijama, potencijalno moglo dovesti u pitanje postojeće stereotipe i učiniti znanost prikladnijom i inkluzivnijom (Soucy-Humphreys et al., 2023.).

U području društvenih medija, platforme poput TikToka identificirane su kao prostori gdje se stereotipi mogu izazvati. Huber & Baena (2023.) tvrde da društveni mediji, uključujući TikTok, pružaju prilike znanstvenicama da izazovu rodne stereotipe i povećaju svoju vidljivost. Korištenjem platformi društvenih medija, znanstvenice mogu aktivno raditi na razbijanju stereotipa i promicanju raznolikosti u znanstvenim područjima (Huber & Baena, 2023.).

Štoviše, predstavljanje znanstvenika u tradicionalnim medijima kao što je The New York Times također je pomno ispitano zbog prikazivanja rodni uloga i stereotipa. istražite kako mediji koji su okrenuti javnosti različito komuniciraju o prilikama u znanstvenim poslovima za muškarce i žene. Analizirajući profile znanstvenika u istaknutim medijskim izvorima, oni pridonose razumijevanju načina na koji se rodni stereotipi održavaju ili osporavaju u javnom diskursu (Benson-Greenwald et al., 2022.).

U širem kontekstu osporavanja stereotipa, uporaba humora i društvenih medija pojavila se kao potencijalna strategija. Jarreau i sur. (2019.) raspravljaju o tome kako su se selfiji koristili za izazivanje javni stereotipa znanstvenika, naglašavajući moć vizualni medija u potkopavanju tradicionalni percepcija. Predstavljanjem znanstvenica u pozitivnom i srodnom svjetlu, medijski sadržaj može poslužiti kao protustereotip konvencionalni prikazima (Jarreau et al., 2019.).

Osporavanje stereotipa u medijima, posebno u vezi sa ženskom seksualnošću i rodni ulogama, zahtijeva višestruki pristup koji uključuje ljudsku intervenciju u stvaranju sadržaja, korištenje alternativni medijski kanala, promicanje raznolikosti u poduzetništvu i znanstvenim poljima, korištenje humora i platformi društvenih medija te preispitivanje tradicionalni prikaza u

Glavni mediji. Aktivnim radom na probijanju stereotipa, mediji mogu odigrati ključnu ulogu u oblikovanju pravednijih i točnijih prikaza pojedinaca i grupa u društvu.

3.3. Feministička teorija i rodna studija

3.3.1. Povijesni kontekst feminističke teorije i rodnih studija

Feministička teorija i studije roda značajno su se razvile tijekom vremena, oblikujući razumijevanje ženske seksualnosti u akademskom i društvenom kontekstu. Povijesni korijeni ovih disciplina mogu se pratiti do ključnih prekretnica koje su utjecale na percepciju ženskih uloga, prava i iskustava. Znanstvenici su istraživali različite aspekte vezane uz rod, seksualnost i društvene norme, osvjetljavajući izazove i napredak postignut u tim područjima.

Jedan ključni aspekt kojim se bavi feministička teorija su mehanizmi društvene kontrole unutar patrijarhalnih hegemonističkih konteksta. Mukwidigwi & Naidu (2021.) raspravljaju o tome kako se stereotipni stavovi prema studenticama koje piju alkohol mogu promatrati kao oblik društvene kontrole unutar afričkih sveučilišnih konteksta, oslanjajući se na feminističku teoriju za analizu dinamike moći i rodno uvjetovanog ponašanja. Ovo naglašava raskrižje feminističke teorije s problemima iz stvarnog svijeta s kojima se suočavaju žene u različitim kulturnim okruženjima.

Štoviše, utjecaj feminističke teorije na povijesne narative i obrazovanje vidljiv je u studijama poput one (Pamuk & Muç, 2021.), koje su analizirale rodne uloge u udžbenicima povijesti. Njihova feministička analiza otkrila je kako su žene prikazane i normalizirane u povijesnim narativima, naglašavajući važnost osporavanja tradicionalnih prikaza žena u obrazovnim materijalima. Ovo naglašava ulogu feminističkih perspektiva u preoblikovanju povijesnih tumačenja i promicanju rodne ravnopravnosti u akademskim nastavnim planovima i programima.

U akademskoj zajednici, feministička teorija također je bila ključna u rješavanju problema kao što su seksualno uznemiravanje i vodstvo žena. Evans i sur. (2019.) proveli su istraživanje s mješovitim metodama o percepcijama seksualnog uznemiravanja i napada među ženskim nastavnim osobljem na istraživačkom sveučilištu u SAD-u. Njihovo istraživanje istaknulo je izazove s kojima se suočavaju žene u akademskom okruženju, naglašavajući potrebu suočavanja s problemima nasilja, uznemiravanja i rodne nejednakosti unutar obrazovnih institucija. Ovo pokazuje kako feministička teorija daje informacije o istraživanju rodne dinamike u profesionalnim okruženjima.

Nadalje, feminističke perspektive pridonijele su razumijevanju seksualne agresije muškaraca prema ženama. Bevens & Loughnan (2019) raspravljaju o dehumanizaciji i objektivizaciji kao čimbenicima koji utječu na agresivno ponašanje muškaraca prema ženama. Njihov rad predlaže

puteve za buduća istraživanja i intervencije u borbi protiv rodno uvjetovanog nasilja naglašavanjem humanosti i jedinstvenosti žena. Ovo naglašava važnost feminističke teorije u rješavanju štetnih rodni normi i promicanju odnosa punog poštovanja.

U području seksualnosti i medikalizacije, feminističke kritike su dovele u pitanje tradicionalne poglede na žensku seksualnu želju. Stegenga (2021) raspravlja o tome kako se feminizam koristio za kritiku medikalizacije i biološkog redukcionizma, ističući potrebu za razmatranjem rodne ravnopravnosti u raspravama o seksualnom zdravlju i želji. To odražava kontinuirani dijalog unutar feminističke teorije o medikalizaciji ženskih tijela i seksualnih iskustava.

Sve u svemu, evolucija feminističke teorije i rodni studija bila je ključna u preoblikovanju društvenih percepcija ženske seksualnosti, osporavanju rodni normi i zagovaranju ženskih prava i osnaživanja. Proučavajući povijesne kontekste, znanstvenici su uspjeli pratiti napredak feminističke misli i njezin utjecaj na različite aspekte društva, od obrazovanja preko zdravstvene skrbi do dinamike radnog mjesta. Kroz interdisciplinarna istraživanja i kritičku analizu, feministička teorija nastavlja igrati ključnu ulogu u unapređenju rodne ravnopravnosti i socijalne pravde.

3.3.2. Temeljni koncepti u feminističkoj teoriji i rodni studijama

Temeljni koncepti feminističke teorije i rodni studija obuhvaćaju niz kritičkih ideja koje čine temelj ovih disciplina. Među tim temeljnim pojmovima su patrijarhat, rodna performativnost i intersekcionalnost, koji igraju ključnu ulogu u analizi medijske reprezentacije ženske seksualnosti.

Patrijarhat, središnji koncept u feminističkoj teoriji, odnosi se na društveni sustav u kojem muškarci imaju primarnu moć i prevladavaju u ulogama političkog vodstva, moralnog autoriteta, društvenih privilegija i kontrole imovine (Narayanan, 2019.). Ovaj koncept naglašava strukturalne nejednakosti i dinamiku moći koje stavljaju žene u nepovoljan položaj i jačaju rodne norme i stereotipe u društvu. Razumijevanje patrijarhata ključno je za seciranje načina na koji su medijski prikazi ženske seksualnosti često oblikovani ovim nejednakim strukturama moći i održavaju ih.

Rodna performativnost, prema teoriji Judith Butler, naglašava da rod nije inherentna osobina, već društveni konstrukt koji pojedinci izvode i utjelovljuju kroz ponavljane radnje i ponašanja (Mohapatra & Wiley, 2019). Ovaj koncept dovodi u pitanje tradicionalne predodžbe o fiksnim rodni identitetima i naglašava kako je rod fluidan i dinamičan proces pod utjecajem društvenih normi i očekivanja. Analiza medijskih prikaza ženske seksualnosti kroz objektiv rodne performativnosti omogućuje dublje razumijevanje načina na koji ti prikazi konstruiraju i jačaju rodne norme i stereotipe.

Intersekcionalnost, koncept koji je razvila Kimberlé Crenshaw, naglašava međusobno povezanu prirodu društvenih kategorizacija kao što su rasa, klasa, spol i seksualnost, te kako se one međusobno presijecaju i stvaraju jedinstvena iskustva potlačenosti i privilegija (Settles et al., 2020.). Razmatrajući intersekcionalnost u analizi medijskih prikaza ženske seksualnosti, istraživači mogu otkriti složene načine na koje višestruke dimenzije identiteta međusobno djeluju kako bi oblikovale iskustva i reprezentacije pojedinaca u medijima. Ovaj pristup omogućuje razumijevanje načina na koji se čimbenici poput rase, klase i seksualnosti isprepliću sa spolom kako bi utjecali na prikaze ženske seksualnosti u medijima.

Uključivanje ovih temeljnih koncepata feminističke teorije i studija roda u analizu medijskih reprezentacija ženske seksualnosti pruža sveobuhvatan okvir za razumijevanje temeljne dinamike moći, društvenih konstrukcija i identiteta koji se presijecaju i koji utječu na to kako su žene prikazane u medijima. Kritičkim ispitivanjem ovih koncepata u medijskim prikazivanjima, istraživači mogu otkriti i osporiti perpetuiranje rodnih stereotipa, nejednakosti i opresivnih struktura koje utječu na predstavljanje ženske seksualnosti u društvu.

3.3.3. Feminističke kritike medija

Feminističke kritike medijskih reprezentacija žena bile su značajno područje proučavanja unutar akademskih istraživanja. Znanstvenici su koristili različite teorijske okvire za analizu i osporavanje prikazivanja ženske seksualnosti u različitim oblicima medija. Jedna od prevladavajućih kritika je predstavljanje žena kao potlačenih žrtava kojima je potrebno zapadno oslobođenje, što se često naziva diskursom spašavanja (Bajri & Alqurayqiri, 2022.). Ova kritika je posebno očita u načinu na koji su saudijske žene prikazane u zapadnim medijima, održavajući orijentalističke i postkolonijalne diskurse.

Štoviše, komodifikacija ženskih likova u medijima, poput Disneyevih princeza, pomno je proučena kroz feminističke i postfeminističke leće. Dok se može činiti da neki narativi promiču feminističke ideale jednakosti i osnaživanja, oni se često isprepliću s postfeminističkim predodžbama o izgledu i rodnim stereotipima (McKee, 2022.). Ova analiza naglašava složenost i kontradikcije prisutne u medijskim reprezentacijama žena, gdje se feminističke i postfeminističke poruke mogu presijecati i sukobljavati.

Drugi kritični aspekt feminističke medijske kritike je objektivizacija i promicanje “idealnog” ženskog tijela u marketingu i medijima. Studije su pokazale da u medijima prevladava seksualna objektivizacija žena, pri čemu se žensko tijelo često instrumentalizira u komercijalne svrhe (Velov & Kolev, 2021.). Time se održavaju štetni stereotipi i jačaju društvene norme u pogledu standarda ljepote i rodnih uloga.

Nadalje, zastupljenost žena u medijima, posebice u kontekstu pokreta poput #MeToo, igra ključnu ulogu u oblikovanju percepcije rodni uloga i odgovornosti. Žene se često prikazuju kao svjedoci i heroine u narativima koji okružuju seksualni napad, jačajući predodžbe o ženskoj odgovornosti u sprječavanju takvih incidenata (Lindqvist & Ganetz, 2020.). S druge strane, muškarci se često prikazuju kao seksualni predatori, pridonoseći jačanju muške žrtve i održavanju štetnih stereotipa.

U području politike, konstrukcija ženskog sudjelovanja u javnom životu kao izvora nade za promjenu ispitivana je kroz jezične strategije u medijskom diskursu (Ngaufack, 2021.). Prikaz žena u političkim kontekstima odražava i međunarodne diskurse koji nameću žene u politici i stalnu borbu za rodnu ravnopravnost u političkim sferama.

Štoviše, raskrižje feminističkog bijesa i diskursa o osnaživanju u suvremenoj medijskoj kulturi dovelo je do novih reprezentacija feminističkih figura. Spoj feminističkog ubojitog veselja i postfeminističke vrhunske djevojke utjelovljuje novi oblik feminističkog bijesa isprepletenog s diskursom o osnaživanju (Brüning, 2021.). Ova evolucija u feminističkim reprezentacijama odražava promjenjiv krajolik feminističkog aktivizma i diskursa kao odgovor na društvene promjene.

Općenito, feminističke kritike medijskog predstavljanja žena obuhvaćaju širok raspon tema, uključujući objektivizaciju, komodifikaciju, političko sudjelovanje i aktivizam. Te su kritike bitne za razumijevanje načina na koji mediji oblikuju i jačaju društvene norme u vezi s rodom, seksualnošću i dinamikom moći. Analizirajući i osporavajući te prikaze, feminističke znanstvenice pridonose tekućim raspravama o rodnoj ravnopravnosti, osnaživanju i društvenim promjenama.

3.3.4. Perspektive rodni studija o medijima

Rodne studije pružaju kritičku leću kroz koju se ispituje kako mediji utječu i odražavaju društvene norme i vrijednosti, posebno u odnosu na rodne identitete i izražavanja. Zastupljenost spola u medijima igra značajnu ulogu u oblikovanju percepcije pojedinaca o sebi i drugima. Istraživanja u ovom području istražuju konstrukciju rodni uloga, stereotipa i prikaza u različitim medijskim oblicima, otkrivajući uvide u dinamiku moći i nejednakosti koje se održavaju kroz te reprezentacije. Na primjer, Fast i sur. (2021) proveli su studiju o rodnoj pristranosti u zajednicama pisaca fikcije na internetu, analizirajući kako autori koriste stereotype i prikazuju muške i ženske likove te kako ti prikazi mogu utjecati na ocjene zajednice. Ovo istraživanje rasvjetljava rasprostranjenost rodni stereotipa u kreativnom sadržaju.

Thomas (2021.) raspravlja o promjenjivim ideologijama koje okružuju seksualnost i želju, ističući utjecaj neoliberalnih i postfeminističkih perspektiva na konceptualizaciju seksa kao 'rada' koji je predmet poboljšanja. Ova reevaluacija dovodi u pitanje tradicionalne poglede na seksualnost kao urođenu, naglašavajući ulogu širih društvenih diskursa u oblikovanju individualnih iskustava želje i užitka. Velov & Kolev (2021) fokusiraju se na prikaz ženskog tijela u medijima i marketingu, naglašavajući važnost obrazovanja u borbi protiv internalizacije idealiziranih standarda ljepote. Opremanjem pojedinaca alatima za kritički angažman u medijskim prikazima, postaje moguće oduprijeti se nerealnim idealima ljepote i promovirati raznolikije i inkluzivnije prikaze ženstvenosti.

Yousaf & Peacock (2023.) osporavaju stereotipne prikaze afganistanskih muškaraca u zapadnim medijima, zalažući se za etnografska istraživanja kako bi se prikazali različiti odgovori pravih muslimanskih muškaraca na društvene izazove. Ovo istraživanje naglašava potrebu da se pojačaju autentični glasovi kako bi se potaknulo razumijevanje rodne dinamike u različitim kulturnim kontekstima. Zaidi (2022.) istražuje rodne uloge u pakistansko-urdu svadbenim pjesmama, otkrivajući kako ti kulturni artefakti jačaju rodne stereotipe i hijerarhije. Analiza otkriva kako se tradicionalne norme i dinamika moći održavaju kroz lirski sadržaj, odražavajući šira društvena očekivanja u vezi s rodnim ponašanjem i odnosima.

Manaworapong & Bowen (2022.) provode dijakronijsku analizu Disneyevog filma "Mulan", kontekstualizirajući film unutar društveno-povijesnog konteksta povećane globalizacije. Studija naglašava kako medijske reprezentacije mogu i odražavati i ovjekovječiti patrijarhalne norme, posebno vidljivo u Mulan-2, gdje se tradicionalne ženske uloge u Kini potiču kako bi se održala patrijarhalna dominacija. McKay i sur. (2019) kritiziraju postfeminističke diskurse o osnaživanju u predstavljanju ženske seksualnosti, tvrdeći da tvrdnje o djelovanju često prikrivaju temeljne rodne nejednakosti i neravnoteže moći. Ovo istraživanje dovodi u pitanje pojednostavljene narative napretka i naglašava potrebu za razumijevanjem rodne dinamike u medijskim reprezentacijama.

Studije roda pružaju višestrani pristup analizi medijskih prikazivanja roda, otkrivajući složena sjecišta moći, identiteta i reprezentacije u kulturnoj produkciji. Istražujući stereotipe, predrasude i dinamiku moći u medijskom sadržaju, istraživači u ovom području pridonose dubljem razumijevanju načina na koji se rodni identiteti i izrazi oblikuju i pregovaraju u suvremenom društvu.

3.4. Prethodne studije o promatranj ženskoj seksualnosti

Prethodne studije o ženskoj seksualnosti istraživale su različite čimbenike koji utječu na žensko seksualno zdravlje i ponašanje. Zhang i sur. (2022.) istraživali su utjecaj umora na seksualne

probleme kod kineskih žena sa sistemskim eritemskim lupusom, ističući vezu između zdravstvenih stanja i seksualne dobrobiti. Pradeep i sur. (2019.) otkrili su visoku prevalenciju ženske seksualne disfunkcije kod osoba koje pate od migrene, što utječe na želju, uzbuđenje, podmazivanje, orgazam i zadovoljstvo. Abdelsamea i dr. (2023.) pokazali su pozitivne učinke mršavljenja na spolne i psihološke funkcije kod žena sa seksualnom disfunkcijom.

Istraživanja Kobayashija i sur. (2020) usredotočili su se na spolne razlike u motivaciji za gledanje seksualno uzbudljivih slika, pokazujući varijacije u psihološkim reakcijama na seksualne podražaje između spolova. Kiyokawa i Ikeda (2022) proučavali su spolno dimorfne karakteristike kod ženki kornjaša, ilustrirajući kako čimbenici okoliša mogu utjecati na spolne osobine. Federici i sur. (2021) i Federici et al. (2022) istraživali su pristranost prepoznavanja muškaraca u određivanju spola na temelju vizualnih podražaja, naglašavajući važnost primarnih spolnih karakteristika u određivanju rodne atribucije.

Alsafi (2019) je ispitivao veličinu ženke i spolnu selekciju prije kopulacije kod međuplimnih puževa, dajući uvid u preferencije parenja kod tih organizama. Chang i sur. (2021.) istraživali su utjecaj smanjenja stresa temeljenog na svjesnosti na seksualnu funkciju kod žena oboljelih od raka dojke, pokazujući potencijal tehnika svjesnosti u rješavanju seksualne disfunkcije. Pecora i sur. (2020.) bavili su se rodnim identitetom, seksualnom orijentacijom i nepovoljnim seksualnim iskustvima autističnih žena, otkrivajući razlike u negativnim seksualnim susretima na temelju seksualne orijentacije i neuroraznolikosti.

Osim toga, studije (Techilo et al., 2023.), (Kefale et al., 2021.) i Hassen & Mohammed (2021.) ispitivale su rodno uvjetovano nasilje i seksualno nasilje među studenticama, ističući ranjivost mladih žena na takva iskustva. Ove studije naglašavaju važnost bavljenja društvenim čimbenicima koji pridonose seksualnom nasilju i uznemiravanju.

U kontekstu pandemije COVID-19, (Yüksel & Özgör, 2020), (Narkkul et al., 2022), i Omar et al. (2021.) istraživali su utjecaj pandemije na žensko seksualno ponašanje i seksualnu disfunkciju, naglašavajući poremećaje uzrokovane javnozdravstvenim krizama na spolnu dobrobit. Omar i sur. (2021) također su istraživali psihološko i seksualno zdravlje Egipćanki tijekom pandemije, otkrivajući povezanost između seksualnog stresa i dobi u ženskoj populaciji.

Sve u svemu, ove studije zajednički doprinose jasnijem razumijevanju ženske seksualnosti istražujući različite čimbenike kao što su zdravstveno stanje, psihološko blagostanje, utjecaji okoline, rodne razlike i društvena dinamika koja oblikuje ženska seksualna iskustva i ponašanja.

3.5. Konceptualni okvir

Konceptualni okvir ženske seksualnosti u medijima višestruka je tema koja obuhvaća različite aspekte psihologije, sociologije, rodnih studija i utjecaja medija. Nekoliko studija pruža dragocjene uvide u razumijevanje načina na koji prikaz ženske seksualnosti u medijima utječe na misli, ponašanje i društvene norme pojedinaca.

Jedan ključni aspekt istaknut u literaturi je model opće agresije (GAM), koji služi kao teorijski okvir za objašnjenje kako seksualizirani mediji mogu utjecati na misli, osjećaje i stavove povezane s agresijom (Burnay et al., 2021.). Ovaj model sugerira da izloženost seksualiziranim sadržajima u medijima može dovesti do porasta agresivnog ponašanja kroz internalizaciju agresivnih misli i stavova.

Štoviše, teorija objektivizacije često se spominje u literaturi kao okvir za analizu seksualizacije žena u medijima i njezinih učinaka na sliku tijela i samoobjektivizaciju (Skowronski et al., 2022.). Ova teorija tvrdi da prikazivanje žena kao seksualnih objekata u medijima može doprinijeti tome da pojedinci sebe vide kao objekte koje treba gledati i ocjenjivati na temelju njihova izgleda.

Studije također naglašavaju sociokulturni kontekst u kojem se razvija ženska seksualnost, posebno unutar crnačkih heteroseksualnih veza u Sjedinjenim Državama (Crooks et al., 2020.). Nalazi iz ovih studija doveli su do razvoja konceptualnih okvira koji opisuju seksualni razvoj crnih žena i utjecaje sociokulturnih čimbenika na seksualno ponašanje i rizik.

Nadalje, veza između medija koji seksualno objektiviziraju i seksualnog uznemiravanja istražuje se u literaturi, ističući okvir medijski induciranog seksualnog uznemiravanja (Galdi & Guizzo, 2020.). Ovaj okvir ima za cilj razjasniti kako izloženost medijima koji seksualno objektiviziraju može doprinijeti normalizaciji seksualnog uznemiravanja žena.

U kontekstu seksualne dobrobiti adolescenata, predložen je konceptualni okvir za usmjeravanje istraživanja i programa usmjerenih na poboljšanje seksualnog i reproduktivnog zdravlja i prava (Kågesten & Reeuwijk, 2021.). Ovaj okvir pruža strukturirani pristup razumijevanju čimbenika koji utječu na seksualno ponašanje i ishode adolescenata.

U literaturi se također raspravlja o ulozi roditelja, vršnjaka i medija u oblikovanju seksualne socijalizacije i održavanju seksualnih dvostrukih standarda (Endendijk et al., 2021). Predlaže se da izloženost seksualnoj objektivizaciji ženskih tijela u medijima utječe na percepciju pojedinaca o rodnim ulogama i očekivanjima u pogledu ženske seksualnosti.

Štoviše, ispituje se utjecaj online međuljudskih iskustava seksualne objektivizacije na samoobjektivizaciju tinejdžerica, naglašavajući ulogu medija u oblikovanju standarda ljepote i

objektivizacije (Lin et al., 2022.). Ovo naglašava kako izloženost seksualiziranim sadržajima u medijima može doprinijeti pojedincima da internaliziraju društvene ideale ljepote i da sebe promatraju kao objekte za tuđu potrošnju.

Konceptualni okvir ženske seksualnosti u medijima višedimenzionalni je konstrukt koji uključuje psihološke, sociokulturne i rodne čimbenike. Oslanjajući se na teoretske modele kao što su GAM, teorija objektivizacije i okvir seksualnog uznemiravanja izazvanog medijima, istraživači mogu steći dublje razumijevanje o tome kako medijske reprezentacije ženske seksualnosti utječu na percepcije pojedinaca, ponašanja i društvene norme.

4. ANALIZA SERIJE “SEX/LIFE”

U ovom poglavlju, provodi se dubinsko ispitivanje serije “Sex/Life”, usredotočujući se na prikaz ženske seksualnosti, identiteta i društvenih očekivanja. Analiza koristi strukturirane uvide iz Tablice 1, kategorizirajući različite elemente serije, uključujući dinamiku likova, nijanse odnosa, profesionalnu pozadinu, obiteljski život i višestrukost ženskog identiteta, uz reprezentaciju seksualnosti i ukorijenjenih stereotipa.

Poglavlje predstavlja glavne likove “Sex/Life” - Billie Conelly, Cooper Conelly, Sasha Snow i Brad Simon – svaki od njih predstavlja različite životne izbore, seksualne slobode i društvene pritiske. Tablica razlaže složenost njihovih odnosa, karijera i naizgled idealnog, ali upitnog obiteljskog života prikazanog u seriji.

Tablica 1. Kodni list 3: Sex/Life

KATEGORIJA	POTKATEGORIJA	KOD
Glavni likovi	Billie Conelly, Cooper Conelly, Sasha Snow, Brad Simon	Bc, Cc, Ss, Bs
Ljubavni odnosi	Billie i Cooper – muž i žena, Billie i Brad – neprežaljena ljubav, Sasha i razni partneri	BiC, BiB, Sip
Karijera i profesionalni razvoj glavnih likova	Cooper kao investicijski bankar, Billie kao kućanica, Sasha kao profesorica, Brad kao vlasnik izdavačke kuće	Ckib, Bkk, Skp, Bkvik
Obiteljski život glavnih likova	Savršen dom, Kuća u predgrađu, Dvoje djece,	Sd, Kup, Dd, Ss, Piao, Lž, Pzuvod

		Savršen suprug, Prikaz idealne američke obitelji, Lagodan život, Potreba za uzbuđenjem van obiteljskog doma	
Višestrukost identiteta	ženskog	Djevojka koja je došla u veliki grad s velikim željama, Živjela punim plućima, Majka posvećena isključivo djeci, Sukob identiteta majke i žene s potrebama, Članica visokog društva, Kućanica koja žudi za starim životom, Na meti ostalih kućanica zbog svog starog života	Dkduvgsvž, Žpp, Mpid, Simižsp, Čvd, Kkžzsž, Nmokzssž
Reprezentacija seksualnosti		Otvoreni dijalozi o seksualnosti, Ženski narativ o potrebama i zadovoljstvu, Prikaz i opis seksualnih iskustava, Iskazivanje potreba i želja, Nedostatak uzbuđenja, Vođenje dnevnika kao način proživljavanja starog života	Odos, Žnopiz, Piosi, Ipiž, Nu, Vdknpsž
Stereotipi		S vremenom se strast u braku gasi, Ženine seksualne potrebe su zanemarene, Majčinstvo stavlja ostatak života 'na čekanje', Muškarac brine za obitelj, Kritika ženske neovisnosti, Kritika žene sa seksualnim potrebama,	Svssubg, Žspsz, Msožnč, Mbzo, Kžo, Kžssp, Pžn

	Promocija ženske neovisnosti	
Tabu tema	Žena žali za verzijom sebe koja je bila prije braka	Žđzvskjbpb

U nastavku će se detaljno istražiti svaka kategorija, koristeći kodove iz tablice kao referentne točke za usmjeravanje analize. Ovaj metodički pristup ima za cilj otkriti temeljne poruke serije o ženskoj seksualnosti i autonomiji te kako se ti narativi usklađuju ili sukobljavaju sa suvremenim društvenim normama i rodnim očekivanjima. Tablica ne služi samo kao vizualni vodič za raspravu, već i kao sidro za analizu, temeljeći je na određenim slučajevima i temama prikazanim u seriji.

4.1. Analiza znakova i ženski identitet

Seriya “Sex/Life” nudi duboko istraživanje složenosti ženskog identiteta kroz svoje živopisne likove, posebno usredotočene na Billie Conally i Sasha Snow. Ovi likovi služe kao vodiči za ispitivanje različitih aspekata ženskosti, autonomije i društvenih uloga.

Lik karaktera Billie Conelly duboko ulazi u pomirenje svojih prošlih želja i sadašnjosti, prikazujući zamršenu ravnotežu između majčinstva, karijerne težnje i osobnog ispunjenja. Njezino putovanje odjekuje s univerzalnom temom traženja identiteta usred društvenih očekivanja, pokazujući borbu između pridržavanja propisanih uloga i provođenja individualne autentičnosti.

Sasha Snow, kontrast, ali nadopunjujući Billiejev narativ, utjelovljuje drugačiji spektar ženskog identiteta, naglašavajući neovisnost, seksualnu slobodu i prkos konvencionalnim normama. Njezin karakter pruža širu perspektivu na različite načine na koje žene kreću svojim identitetom i želje na pozadini društvene prosudbe i očekivanja.

Kroz objektiv ovih likova, “Sex/Life” bavi se kritičkim pitanjima o ženskoj autonomiji, formiranju identiteta i društvenoj dihotomiji koja često stavlja ženske uloge u restriktivnu binarnu ulogu majke/žene u odnosu na pojedinaca. Serija izaziva gledatelje da razmišljaju o višestrukoj prirodi ženskog identiteta, ističući tekuće pregovore između osobnih težnji i vanjskih percepcija.

Analiziranjem odnosa likova, profesionalnih nastojanja i osobnih putovanja, nastoji se otkriti zamršeni prikaz žena u seriji “Sex/Life”, nudeći uvid u širi diskurs o ženskom identitetu i osnaživanju u suvremenom društvu. Nedvosmislen prikaz ovih likova naglašava doprinos serije izazovima i širenju narativa oko ženske agencije i samoodređenja.

4.2. Prikaz ženske seksualnosti

Prikazivanje ženske seksualnosti u seriji "Sex/Life" ključni je aspekt serije, koji nudi iskreno i višestruko istraživanje ove teme.

"Sex/Life" je revolucionarna u svom eksplicitnom i jasnom prikazu ženskih seksualnih iskustava, nadilazivši se tradicionalnim narativima koje često marginaliziraju ili pojednostavljaju žensku seksualnost. Serija prikazuje svoje ženske likove, posebno Billie, kao složena bića sa željama, maštarijama i seksualnom autonomijom, izazivajući uobičajene stereotipe i stigme povezane sa ženskom seksualnošću.

Narativ hrabro rješava često taboo predmet ženske želje, ilustrirajući putovanja likova prema prihvaćanju i artikuliranju njihovih seksualnih potreba. Kroz Billiejev lik, serija istražuje teme seksualnog ponovnog otkrića, napetost između društvenih očekivanja od monogamije i osobnih želja i borbe za žene da posjeduju svoju seksualnost bez srama ili krivnje.

Nadalje, serija se bavi dinamikom moći i pristanka, prikazujući seksualna iskustva koja se kreću od osnaživanja do složenih i sukoba. Uključivanje ženske perspektive na seksualnost, posebno korištenjem Billiejevih unosa dnevnika, pruža introspektivan pogled u unutarnji seksualni život žena, često ostavljajući neistraženi u glavnim medijima.

"Sex/Life" također ispituje utjecaj prošlih odnosa na sadašnji seksualni identitet i iskustva, posebno kroz Billiejeva razmišljanja na njezin odnos s Bradom. Ovaj aspekt ističe kako se prošle i sadašnje želje presijecaju, utječući na nečije seksualno samorazumijevanje i izražavanje.

Prikazivanje ženske seksualnosti u seriji "Sex/Life" slojevito je i provokativno istraživanje koje izaziva konvencionalne poglede, nudeći uključiviji i raznolikiji prikaz ženskih seksualnih iskustava. Predstavljajući žensku seksualnost kao složenu i višestruku, serija značajno doprinosi širem diskursu o ženskoj seksualnoj agenciji i stalnoj redefiniranju ženske želje u suvremenom društvu.

4.3. Dinamika odnosa i ženska autonomija

Serija "Sex/Life" zamršeno istražuje dinamiku odnosa i ženske autonomije, nudeći uvjerljivost koja se uklapa u međusobnu povezanost između osobnih želja i relacijskih obveza. Ovaj dio ispituje kako serija prikazuje složene odnose svojih likova, posebno usredotočujući se na Billiejeve interakcije sa suprugom Cooperom i njezinim prošlim ljubavnikom, Bradom, kako bi osvijetlila teme autonomije i ovisnosti unutar intimnih partnerstava.

Billiejev odnos s Cooperom predstavlja konvencionalnu bračnu dinamiku, gdje vanjska stabilnost maskira u osnovi napetosti i neispunjenih želja. Njihova interakcija postavlja oštra

pitanja o gubitku individualnosti u bračnom okviru, posebno za žene za koje se često očekuje da će biti u skladu s idealiziranim ulogama supruge i majke. Serija provokativno postavlja pitanje može li istinska autonomija postojati u tako tradicionalno strukturiranom odnosu, posebno kada su osobne težnje i želje na stranu.

Suprotno tome, Billiejeva povezanost s Bradom simbolizira neograničeni izraz svog seksualnog i emocionalnog jastva, osporavajući granice koje nameću konvencionalna bračna očekivanja. Ovaj odnos služi kao kontrapunkt njenom životu s Cooperom, ističući oštar kontrast između društvene sukladnosti i osobne slobode. Dinamika između Billieja i Brada dovodi do izražaja koncept ženske autonomije u odabiru nečijeg puta do ispunjenja i sreće, čak i kad odstupa od društvenih normi.

Nadalje, serija se ne oslanja na prikaz unutarnjih sukoba s kojima se Billie suočava dok kreće u tim odnosima, odražavajući širu borbu koje mnoge žene doživljavaju u traženju autonomije dok uravnotežuju društvena, obiteljska i osobna očekivanja. "Sex/Life" prikazuje ove sukobe s nijansom i dubinom, ilustrirajući kako se ženska autonomija često pregovara i ugrožava u kontekstu njihovih odnosa.

Kroz objektiv ove dinamike "Sex/Life" pruža bogato narativno platno za istraživanje nijansi ženske autonomije, izazivajući publiku da preispita prirodu autonomije u kontekstu ljubavi, braka i samoizražavanja. Serija poziva gledatelje da razmišljaju o složenostima navigacije autonomije unutar relacijske dinamike, nudeći jasan prikaz izazova i pobjeda se žene suočavaju u svojoj potrazi za samoodređenjem i autentičnošću u svom osobnom životu.

4.4. Društvena percepcija i stereotipi

Istraživanje "Sex/Life" proteže se u područje društvene percepcije i stereotipa, nudeći kritičku leću o tome kako se ženska seksualnost i identitet uokviruju u širem kulturnom kontekstu.

"Sex/Life" suočava se s konvencionalnim stereotipima koji ograničavaju seksualno izražavanje žena unutar uskih parametara, često diktiranih patrijarhalnim normama. Serija hrabro prikazuje svoje ženske likove, posebno Billie, kao pojedince koji se kreću složenim seksualnim željama i dinamikom odnosa, izazivajući tradicionalnu dihotomiju 'čiste' nasuprot 'promiskuitetnoj' ženi. Kroz svoj narativ, serija "Sex/Life" dovodi u pitanje društvenu tendenciju da se seksualne izbore ženskih prosudi oštro od muškaraca, ističući dvostruke standarde koji traju u suvremenoj kulturi.

Uloga Billieinog lika, koji se bori sa svojom seksualnom poviješću i trenutnim identitetom supruge i majke, služi kao snažan komentar presude i stigme vezane za žene koje otvoreno izražavaju svoju seksualnost. Serija baca svjetlo na unutarnje i vanjske sukobe s kojima se žene

suočavaju kada se njihove želje ne usklađuju s društvenim očekivanjima, naglašavajući borbu za samoodređenje u presudnom svijetu.

Uz to, "Sex/Life" obraća se stereotipima vezanim za majčinstvo i karijeru, ilustrirajući kako se često očekuje da žene daju prioritet obitelji nad osobnim težnjama i željama. Serija izaziva ideju da majčinstvo treba biti sveobuhvatno i definirajući, predstavljajući prikaz ženskih uloga i identiteta.

Baveći se ovim stereotipima i društvenim percepcijama, "Sex/Life" doprinosi tekućem razgovoru o ženskoj agenciji i pravu da definira vlastiti identitet i seksualnost bez straha od cenzure ili marginalizacije. Serija potiče gledatelje da razmišljaju o vlastitim pristranostima i društvenim normama koje utječu na način na koji se percipiraju i ocjenjuju ženski izbori.

Seriya "Sex/Life" nudi uvjerljivi narativ koja ne samo da zabavlja, već i izaziva razmišljanje o dubokim stereotipima i društvenim percepcijama koje oblikuju život žena. Istraživanjem ovih tema, serija se zalaže za inkluzivniju i razumijevanje perspektive ženskog identiteta i seksualnosti, izazivajući gledatelje da preispitaju svoje predrasude i prihvate šire razumijevanje ženskih iskustava i izbora.

4.5. Usporedba s teorijskim pojmovima

Analiza serije "Sex/Life" obogaćena je povezivanjem prikaza likova, seksualnosti i društvenih normi sa širim teorijskim okvirima u rodnim studijama i feminističkoj teoriji. Ovaj dio ima za cilj uspostaviti narativne i tematske elemente serije "Sex/Life" s utvrđenim teorijskim idejama kako bi se pružilo dublje razumijevanje njegovog kulturnog i društvenog značaja.

Istraživanje ženske seksualnosti i autonomije može se uskladiti s feminističkim teorijama koje se zalažu za žensku agenciju i dekonstrukciju patrijarhalnih konstrukcija koji diktiraju žensko ponašanje. Predstavljajući svoje ženske likove kao složene pojedince s različitim željama, težnjama i borbama, "Sex/Life" odjekuje s feminističkim naglaskom na mnoštvo ženskih iskustava i odbacivanjem monolitnih kategorija identiteta.

Štoviše, prikaz društvenih percepcija i stereotipa u „Sex/Life“ može se analizirati kroz objektiv rodne performativnosti, kako je teoretizirala Judith Butler. Navigacija likova o njihovom identitetu i željama usred društvenih očekivanja odražava performativnu prirodu spola i seksualnosti, gdje društvene norme vrše pritisak u skladu s određenim ulogama i ponašanjem.

Dinamika moći i autonomije u seriji također poziva na usporedbu s teorijama relacijske autonomije u feminističkoj etici, koje ističu međusobnu povezanost osobnih agencija i društvenih odnosa. Borbe likova za autonomiju unutar njihovih odnosa i društvenih struktura

odjekuju teorijsku tvrdnju da autonomija nije samo pojedinačno nastojanje, već je duboko pod utjecajem društvenih konteksta i interakcija.

Uz to, angažman serije s temama majčinstva, karijere i identiteta može se povezati s konceptom “dvostrukog veza” u feminističkoj teoriji, gdje su žene često podvrgnute sukobljenim očekivanjima i prosudbama bez obzira na njihov izbor. Ova teorijska perspektiva baca svjetlo na prikaz ženskih likova u sriji “Sex/Life” koji se suočavaju i kreću u tim sukobljenim pritiscima.

5. ANALIZA “PEDESET NIJANSI MRAČNIJE”

Ovo poglavlje zadire u zamršeni prikaz odnosa, seksualnosti i dinamike moći u drugom nastavku serijala Pedeset nijansi. Ovo poglavlje koristi detaljne kategorizacije iz tablice kodova kako bi razotkrilo složenu međuigru likova, seksualno istraživanje i ukorijenjene društvene norme i stereotipe kojima se film kreće i ponekad ih izaziva.

“Pedeset nijansi mračnije” nastavlja istraživati razvoj odnosa između Anastasije Steele i Christiana Greya, dublje zalazeći u njihove psihološke i emocionalne krajolike. Ova analiza ima za cilj raščlaniti višestruku prirodu njihove veze, ispitujući kako ona odražava, pojačava ili osporava prevladavajuće predodžbe o romantici, pristanku i moći unutar konteksta BDSM okvira.

Profesionalni i osobni razvoj likova pruža pozadinu za istraživanje širih tema identiteta, autonomije i osnaživanja. Anastasijino putovanje posebno nudi uvid u evoluciju ženskog identiteta usred sukobljenih pritisaka neovisnosti i dinamike odnosa. Razvoj njezina lika i pregovaranje o njezinim granicama i željama unutar odnosa uokviruju kritičku raspravu o predstavljanju ženske seksualnosti i djelovanja.

Ovo poglavlje će također govoriti o tome kako “Pedeset nijansi mračnije” prikazuje i dovodi u pitanje različite stereotipe povezane sa spolom i seksualnošću. Ispitat će uključenost narativa u teme zaštite, kontrole i seksualnog oslobođenja, uzimajući u obzir kako ti elementi rezoniraju s konvencionalnim prikazima i društvenim očekivanjima ili odstupaju od njih.

Integrirajući teorijske perspektive s pomnim čitanjem naracije filma i razvoja likova, ova analiza ima za cilj pružiti sveobuhvatno istraživanje “Pedeset nijansi mračnije” unutar šireg konteksta suvremenih rasprava o seksualnosti, moći i rodnim odnosima (tablica 2.).

Tablica 2. Kodni list 2: Pedeset nijansi mračnije

KATEGORIJA

POTKATEGORIJA

KOD

Glavni likovi	Anastasia Steel, Christian Grey	As, Cg
Ljubavni odnosi	Anastasia i Christian – cura i dečko, kasnije zaručnici	AiC
Karijera i profesionalni razvoj glavnih likova	Anastasia kao asistentica u izdavačkoj kući, Christian kao biznismen	Akauik, Ckb
Višestrukost ženskog identiteta	Mlada djevojka, Srednje klase, Dobro obrazovana, Uspješna poslovna žena, Beznadna romantičarka, Otkrivanje nove 'sebe', Iskazivanje seksualnih želja i potreba	Md, Sk, Do, Upž, Br, Ons, Isžip
Reprezentacija seksualnosti	Otkrivanje seksualnosti i granica, Iskušavanje novih stvari, Neophodno povjerenje prema partneru, Prikaz seksualnih iskustava, Otvoreni dijalozi o seksualnosti, Upoznavanje sa BDSM-om	Osig, Ins, Nppp, Psi, Odos, UsBDSM
Stereotipi	Ženi treba zaštitnik, Ženskim životom upravlja muškarac, Promocija ženske neovisnosti, Muškarac ima potrebe koje trebaju biti zadovoljene, 'Oštećen' muškarac kojeg treba spasiti	Žtz, Žžum, Pžn, Mipktbz, Omkts
Tabu tema	BDSM – dominacija, pokoravanje, sadizam	BDSMdps

5.1. Istraživanje ženske seksualnosti

“Pedeset nijansi mračnije” zadire u zamršene slojeve ženske seksualnosti kroz evoluirajuću priču Anastasije Steele. Njezino putovanje seksualnog otkrivanja i afirmacije nudi bogatu tapiseriju za analizu nijansi ženske želje i djelovanja u pozadini odnosa koji prkosi tradicionalnim normama.

Anastasijino seksualno istraživanje ključno je za razvoj njezina lika. U početku prikazana kao naivna i neiskusna, postupno postaje aktivni sudionik u definiranju svoje seksualne veze s Christianom Greyem. Ovaj pomak od pasivnosti do djelovanja ključni je element u filmskom prikazivanju ženske seksualnosti, pružajući kontrapunkt konvencionalnim narativima koji često marginaliziraju žensku seksualnu autonomiju.

Filmsko istraživanje BDSM-a služi kao sporan, ali ključni aspekt Anastasijina seksualnog buđenja. Izaziva gledatelje da preispitaju unaprijed stvorene predodžbe o dinamici moći u seksualnim odnosima, naglašavajući važnost pristanka, komunikacije i međusobnog poštovanja. Kroz Anastasijinu interakciju s Christianom, “Pedeset nijansi mračnije” prolazi kroz složenost BDSM veze, ističući pregovaranje o granicama i istraživanje pristanka kao sastavnog dijela njezine seksualne agencije.

Štoviše, prikaz Anastasijine seksualnosti nadilazi osobnu i odražava širu društvenu percepciju ženske želje. Putovanje njezina lika potiče na preispitivanje stigmi i stereotipa povezanih sa ženama koje otvoreno izražavaju svoje seksualne potrebe i sklonosti. Predstavljajući njezino istraživanje u jasnom i empatijskom svjetlu, film doprinosi inkluzivnijem i razumljivijem diskursu o ženskoj seksualnosti.

Analiza Anastasijinog seksualnog putovanja u filmu “Pedeset nijansi mračnije” nudi uvid u razvoj uloge ženske seksualnosti u suvremenoj kinematografiji. Naglašava važnost djelovanja, pristanka i odbacivanja monolitnih reprezentacija, potičući jasnije razumijevanje ženskih seksualnih iskustava i želja.

5.2. Dinamika snage i BDSM

Istraživanje dinamike moći i BDSM-a u “Pedeset nijansi mračnije” kritičan je aspekt koji nudi dubinski uvid u to kako se konsenzualna razmjena moći i nekonvencionalne seksualne prakse prikazuju u mainstream medijima.

Prikaz BDSM-a u filmu pruža platformu za raspravu o nijansama moći unutar seksualnih odnosa. Christian Grey, kao dominantni partner, i Anastasia Steele, kao submisivna, sudjeluju u praksama koje naglašavaju povjerenje, pristanak i dogovorene granice. Film pokušava

demistificirati BDSM, distancirajući ga od zabluda o zlostavljanju ili prisili i predstavljajući ga kao sporazumni i obostrano zadovoljavajući aspekt seksualnosti likova.

Međutim, predstavljanje BDSM-a u “Pedeset nijansi mračnije” također poziva na ispitivanje u pogledu njegove točnosti i potencijalnog održavanja stereotipa. Kritičari tvrde da bi prikaz u filmu mogao previše pojednostaviti ili pogrešno prikazati dinamiku BDSM-a, fokusirajući se na senzacionalne aspekte, a ne na emocionalnu i psihološku dubinu koja je u pozadini takvih odnosa u stvarnosti. Ovaj dio ispituje kako film uravnotežuje prikaz BDSM-a kao erotske prakse dok se bavi ključnim elementima pristanka, komunikacije i poštovanja koji su ključni u BDSM zajednici.

Štoviše, dinamika moći proteže se izvan spavaće sobe, utječući na Anastasijin i Christianov odnos na više razina. Scene pregovora, u kojima Anastasia postavlja svoje granice, služe kao ključni trenuci koji naglašavaju njezino djelovanje unutar veze. Ove su scene ključne u prikazivanju BDSM-a ne samo kao seksualne sklonosti već i kao složene međugre povjerenja i razmjene moći.

Analizirajući dinamiku moći i BDSM-a u “Pedeset nijansi mračnije”, ovaj dio istražuje kako film doprinosi ili dovodi u pitanje diskurs koji okružuje BDSM u suvremenom društvu. Razmatra implikacije prikaza u filmu na razumijevanje BDSM-a i onih koji ga prakticiraju u javnosti, istražujući jača li stereotipe ili promiče šire prihvaćanje i uvažavanje različitih seksualnih praksi.

5.3. Rodne uloge i seksualna autonomija

Unutar analize “Pedeset nijansi mračnije”, ispitivanje se pomiče prema načinu na koji su rodne uloge prikazane i dovedene u pitanje, posebice u kontekstu seksualne autonomije. Film pruža platformu za istraživanje tradicionalne i evoluirajuće dinamike rodni uloga unutar intimnih odnosa, posebno kroz leću Anastasijinih i Christianovih interakcija.

Anastasijin lik u “Pedeset nijansi mračnije” utjelovljuje složenu međugru između podložnosti i autonomije, probijajući se kroz odnos koji neprestano testira granice njezine neovisnosti i pristanka. Njezin odnos s Christianom Grayem koji se razvija omogućuje kritičko ispitivanje načina na koji se pregovara o ženskoj autonomiji unutar granica tradicionalnih rodni očekivanja. Anastasijino putovanje od podređenije uloge do uloge u kojoj ona potvrđuje svoje granice i želje dovodi u pitanje konvencionalne rodne norme i naglašava važnost djelovanja unutar seksualnih odnosa.

Lik Christiana Greya, s druge strane, utjelovljuje arhetip muške dominacije i kontrole, ali njegove ranjivosti i transformacije kroz film dodaju dubinu njegovom prikazu. Njegove

interakcije s Anastasijom ne samo da naglašavaju fluidnost dinamike moći, već i otkrivaju načine na koje tradicionalne muške uloge mogu biti i izvor snage i ograničenja.

Pregovaranje moći i kontrole u njihovom odnosu nudi jasnu perspektivu seksualne autonomije, ilustrirajući kako je ona pod utjecajem i subverzivnošću tradicionalnih rodni uloga. Film potiče gledatelje na razmišljanje o značaju međusobnog poštovanja, komunikacije i pristanka u definiranju seksualne autonomije, bez obzira na rodne uloge koje pojedinci mogu utjeloviti ili izazvati.

Nadalje, "Pedeset nijansi mračnije" istražuje posljedice te dinamike izvan odnosa između protagonista, razmatrajući kako društvene norme i očekivanja utječu na individualnu percepciju autonomije i djelovanja. Angažman filma s ovim temama pridonosi širim raspravama o raskrižju roda, seksualnosti i moći, naglašavajući stalnu evoluciju rodni uloga u suvremenom društvu.

5.4. Javni prijem i kritika

Ovaj segment ispituje kako su "Pedeset nijansi mračnije" prihvatili publika i kritika, bacajući svjetlo na šire kulturne i društvene implikacije njegovog prikazivanja seksualnosti i odnosa. Ova analiza istražuje različite reakcije na film, istražujući kako njegove teme rodni uloga, seksualnosti i dinamike odnosa rezoniraju ili izazivaju suvremene gledatelje i kritičare.

"Pedeset nijansi mračnije" izazvao je različite reakcije, odražavajući spektar društvenih stavova prema njegovom eksplicitnom sadržaju i složenim prikazima odnosa. Odgovori publike varirali su od entuzijastičnog prihvaćanja, gledanja na film kao na hrabro istraživanje želje i romantike, do oštih kritika, gdje su klevetnici istaknuli zabrinutost zbog prikaza nezdrave dinamike odnosa i potencijalnog glamuriziranja kontrolirajućeg ponašanja.

Kritičari su pomno proučili način na koji film tretira BDSM, raspravljajući o tome nudi li realističan i konsenzualan prikaz ili održava zablude i stereotipe. Ovaj diskurs naglašava napetost između umjetničkog prikazivanja i odgovornog prikazivanja, posebno u vezi s temama koje se presijecaju s pitanjima pristanka i seksualnog zdravlja u stvarnom svijetu.

Utjecaj filma na popularnu kulturu i njegov doprinos razvoju razgovora o seksualnosti i odnosima u medijima također su ključne komponente ove analize. "Pedeset nijansi mračnije" nedvojbeno je odigrao ulogu u raspravama o seksualnim praksama koje su se prije smatrale tabuima, potaknuvši preispitivanje onoga što je dopušteno u glavnom romantičnom narativu.

Štoviše, kritika se proširuje na rodne uloge u filmu, ispitujući jača li tradicionalne rodne stereotipe ili ih dovodi u pitanje. Kritičari i znanstvenici raspravljali su o tome u kojoj mjeri

Anastasijin lik predstavlja istinsko osnaživanje ili je u konačnici podlegao narativu oblikovanom muškom dominacijom i kontrolom.

5.5. Teorijske implikacije

U ovom dijelu fokus se pomiče prema integraciji narativnih i tematskih elemenata “Pedeset nijansi mračnije” s utvrđenim teorijskim okvirima u rodnim studijama, psihologiji i medijskim studijama. Ovaj dio ima za cilj ekstrapolirati teorijske posljedice filmskog prikazivanja odnosa, seksualnosti i dinamike moći, nudeći uvid u njegov širi kulturni i akademski značaj.

Dinamika odnosa i razvoj likova u “Pedeset nijansi mračnije” predstavljaju plodno tlo za istraživanje teorija vezanih uz razmjenu moći, pristanak i seksualnu autonomiju. Filmski prikaz BDSM-a, na primjer, presijeca se s akademskim raspravama o psihologiji moći i podložnosti, pozivajući na analize koje razmatraju složenost pristanka i želje u takvim kontekstima.

Nadalje, filmsko istraživanje rodnih uloga i identiteta rezonira s feminističkim teorijskim perspektivama, posebice u ispitivanju kako Anastasia upravlja svojom agencijom unutar odnosa obilježenog izraženom neravnotežom moći. Putovanje lika može se analizirati kroz leću feminističkih teorija koje se bave pregovaranjem moći i identiteta, s obzirom na to kako te dinamike odražavaju i osporavaju šire patrijarhalne norme.

Javna i kritička recepcija “Pedeset nijansi mračnije” također nudi povoljnu točku za ispitivanje utjecaja medija na društvenu percepciju seksualnosti i odnosa. Utjecaj filma potiče raspravu o ulozi mainstream medija u oblikovanju, osporavanju ili jačanju društvenih normi i očekivanja u vezi s intimnošću i pristankom.

Osim toga, angažman narativa s temama kontrole, ranjivosti i emocionalnog rasta usklađen je s psihološkim teorijama koje zadiru u stilove privrženosti, emocionalnu inteligenciju i međuigru između ranjivosti i intimnosti. Analiza načina na koji su te teme prikazane i njihovih implikacija na razvoj likova i dinamiku odnosa može pružiti dublje razumijevanje psihološke podloge filma.

6. ANALIZA “OVISNA O LJUBAVI”

Film “Ovisna o ljubavi” zaranja u višestране prikaze želje, izdaje i potrage za ispunjenjem kako je prikazano u filmu. Ova analiza koristi detaljne kategorizacije iz priloženog kodnog lista kako bi raspakirala zamršene slojeve života likova, njihovu dinamiku odnosa i društvene implikacije njihovih postupaka i odluka.

“Ovisna o ljubavi” pomno ispituje složenost života Zoe Reynard, lika uhvaćenog između očekivanja vanjskog svijeta i burnog carstva njezinih želja. Film istražuje njezine borbe, izbore

i posljedice njezinih postupaka, pružajući bogato narativno tlo za analizu tema ljubavi, vjernosti, identiteta i ovisnosti.

Dinamika karaktera, posebno između Zoe i njezina supruga Jasona, zajedno s njezinim odnosima s drugim značajnim likovima poput Quintona i Coreya, služi kao središnja točka za ispitivanje međuigre između osobnog ispunjenja i moralne odgovornosti. Ti se odnosi analiziraju kako bi se razumjelo kako odražavaju šire društvene stavove prema braku, nevjeri i ženskoj seksualnosti.

Nadalje, filmski prikaz Zoeine karijere i njezinih životnih izbora nudi uvid u napetost između profesionalnog uspjeha i osobnog zadovoljstva. Propituje konvencionalni narativ o posjedovanju “svega” i zadire u složenosti s kojima se žene suočavaju u balansiranju težnji prema karijeri sa svojim unutarnjim svjetovima i dinamikom odnosa.

Kroz objektiv filma “Ovisna o ljubavi”, ovaj dio ima za cilj pružiti jasno razumijevanje putovanja likova i filmski komentar o prirodi ovisnosti, bilo o ljubavi, strasti ili potrazi za nečim dubljim. Analiza će također razmotriti kako se filmski narativni i karakterni lukovi usklađuju ili izazivaju postojeće stereotipe i društvene percepcije, posebno u pogledu ženskog djelovanja i stigmatizacije ženske želje.

Tablica 3. Kodni list 1: Ovisna o ljubavi

KATEGORIJA	POTKATEGORIJA	KOD
Glavni likovi	Zoe Reynard, Jason Reynard, Quinton Canosa, Dr. Spencer, Corey, Brina, Zoeina mama	Zr, Jr, Qc, DrS, Co, Bri, Zom
Ljubavni odnosi	Zoe i Jason – muž i žena, Zoe i Quinton – ljubavnik, Zoe i Corey – ljubavnik	ZiJ, ZiQ, ZiC
Karijera i profesionalni razvoj glavnih likova	Zoe kao zastupnica umjetnika, Jason kao arhitekt, Quinton kao umjetnik	Zkzu, Jka, Qku
Obiteljski život glavnih likova	Život u predgrađu, Savršen dom, Dvoje djece, Savršen suprug, Uspješni poslovni ljudi	Žup, Sd, Dd, SS, Uplj

Višestrukost identiteta	ženskog	Afroamerikanka, Članica visokog društva, Uspješna poslovna žena, Vlasnica tvrtke, Majka, Kriza identiteta (majka/žena s potrebama/bolesna žena), Žena koja ima sve ali osjeća prazninu	Aa, Čvd, Upž, Vt, M, Ki (m/žsp/bž), Žkisaop
Reprezentacija seksualnosti		Otvoreni dijalozi o seksualnosti, Prikaz seksualnih iskustava, Priznavanje ovisnosti, Iskazivanje seksualnih želja i potreba, „Nedostatak uzbuđenja”, Ženski narativ o potrebama i zadovoljstvu	Odos, Psi, Pi, Isžip, Nu, Žnopiz
Stereotipi		Prikaz „savršene” muške i ženske figure i lika, Ženi je mjesto uz muža i djecu, Ženine potrebe nisu prihvaćene, Žena koja ima izraženu želju za seksom je okarakterizirana kao „žena s problemom”, Kritika ženske neovisnosti i potreba, Umjetnik – senzibilan, osjetljiv i samac, Dobre žene su uvijek zauzete, Kolotečina u braku nakon duljeg perioda	Psmižfil, Žjmumid, Žpnp, Žkiižsjokžsp, Kžnip, Usois, Džsuz, Kubndp
Tabu tema		Bračno savjetovanje (Muž ga odbija nakon što ga Zoe predloži čime ju još više udalji od sebe i gurne u	Bs, Ks

	pogrešnom smjeru), Kritika struke	
Preljub	Varati tijelom a ne srcem, Objektivizacija ženskog lika, Osuđivanje i otuđenost	Vtans, Ožl, Oio

6.1. Žensko seksualno istraživanje i identitet

Ovaj dio duboko ulazi u zamršeni prikaz putovanja Zoe Reynard u “Ovisna o ljubavi”, mapirajući njezin buran put seksualnog istraživanja i formiranja identiteta. Ova analiza otkriva kako narativ uokviruje Zoeina iskustva, odluke i posljedične utjecaje na njezin osjećaj sebe, povezujući te elemente sa širim raspravama o ženskoj seksualnosti i identitetu.

Zoein lik je uvjerljiva studija međuigre između seksualne autonomije i identiteta. Njezini seksualni susreti, unutar i izvan braka, nisu samo fizička iskustva, već i kritični trenuci samootkrivanja i afirmacije. Kroz Zoe, “Ovisna o ljubavi” istražuje složenost ženskog odnosa s njezinom seksualnošću, izazivajući društvene tabue i često polarizirana stajališta o ženskoj želji.

Narativ Zoeina seksualnog istraživanja zamršeno je povezan s njezinom krizom identiteta, gdje se njezine uloge supruge, majke i žene s vlastitim željama često sukobljavaju, stvarajući bogatu tapiseriju za analizu ženskih višestrukih identiteta. Film predstavlja njezino seksualno putovanje kao sastavni dio njezine potrage za identitetom, ističući međusobne veze između seksualnosti, osobnog ispunjenja i samopoimanja.

Štoviše, filmski prikaz Zoeinih iskustava pruža platformu za ispitivanje društvenih etiketa i stereotipa koji često ograničavaju žensko seksualno izražavanje. Njezino putovanje dovodi u pitanje konvencionalne granice i očekivanja nametnuta ženama, posebice ona koja se odnose na monogamiju i majčinske uloge, čime nudi kritiku krutih struktura koje definiraju žensku seksualnost i identitet.

Istraživanje lika i previranja koja su uslijedila naglašavaju sukob s kojim se mnoge žene suočavaju između društvenih očekivanja i njihovih intrinzičnih želja. Ova napetost između vanjske percepcije i unutarnje stvarnosti čini ključni dio narativa, nudeći uvid u psihološki i emocionalni krajolik žene koja upravlja svojom seksualnošću usred društvene osude i osobne zbunjenosti.

6.2. Emocionalni nasuprot fizičkim aspektima seksualnosti

U filmu "Ovisna o ljubavi" istraživanje seksualnosti Zoe Reynard predstavlja uvjerljivi narativ koji isprepliće emocionalne i fizičke aspekte njezinih iskustava. Razlika i preklapanje između ove dvije dimenzije nudi duboke uvide u njezin karakter i šire teme ljudske seksualnosti prikazane u filmu.

Zoeina interakcija sa suprugom Jasonom prvenstveno naglašava emocionalne aspekte seksualnosti. Njihov odnos, izgrađen na temeljima ljubavi, zajedničkih iskustava i obiteljskih veza, primjer je dubine emocionalne intimnosti koja može postojati u predanoj vezi. Međutim, unatoč toj emocionalnoj bliskosti, Zoe traži fizičko ispunjenje izvan njihovog braka, što ukazuje na nepovezanost između emocionalne intimnosti i fizičkog zadovoljstva u njezinu životu.

Nasuprot tome, njezina afera s Quintonom Canosom naglašava fizički aspekt seksualnosti, koju karakterizira intenzivna fizička privlačnost i seksualno istraživanje. Tim susretima, vođenim sirovom fizičkom željom, nedostaje dublja emocionalna veza koju ona dijeli s Jasonom, predstavljajući dihotomiju između fizičkog užitka i emocionalnog ispunjenja.

Ova jukstapozicija postavlja kritična pitanja o prirodi seksualnog ispunjenja i opsegu do kojeg emocionalni i fizički aspekti seksualnosti mogu biti uistinu odvojeni ili jesu li inherentno isprepleteni. Zoeino putovanje sugerira da iako fizička privlačnost i aktivnosti mogu ponuditi trenutačno zadovoljstvo, one ne moraju nužno dovesti do trajnog zadovoljstva ili sreće bez popratne emocionalne veze.

Nadalje, film zadire u društvene percepcije koje žensku seksualnost često razdvajaju na emocionalna ili fizička područja, izazivajući gledatelja da razmotri legitimnost i složenost ženskih želja koje obuhvaćaju oba ova aspekta. Zoeina priča potiče na razmišljanje o stigmatizaciji žena koje otvoreno izražavaju svoje fizičke želje, osobito kada te želje nisu u skladu s društvenim očekivanjima emocionalne i relacijske vjernosti.

Kroz objektiv Zoeinih iskustava, "Ovisna o ljubavi" pruža detaljan prikaz međuigre između emocionalnih i fizičkih aspekata seksualnosti, potičući gledatelje i znanstvenike da preispitaju tradicionalne priče o seksualnom ispunjenju i višestranj prirodi ljudskog seksualnog izražavanja.

6.3. Društvene norme i ženska seksualnost

U filmu "Ovisna o ljubavi" prikaz iskustava Zoe Reynard nudi dubok komentar o međuigri između društvenih normi i ženske seksualnosti. Njezino putovanje rasvjetljava pritiske i ograničenja nametnuta društvenim očekivanjima ženskom seksualnom izražavanju i identitetu.

Zoeina borba sa svojim željama i postupcima oštro odražava sukob s kojim se mnoge žene suočavaju u pomirenju svoje osobne seksualnosti s društvenim normama. Unatoč tome što živi u naizgled progresivnom dobu, Zoe se susreće s osudom i stigmom vezanom uz svoje seksualno ponašanje, što ukazuje na to da je društveno prihvaćanje ženske seksualnosti i dalje opterećeno dvostrukim standardima. Njezin lik ilustrira kako društvene norme mogu duboko utjecati na žensku seksualnu autonomiju, često dovodeći do unutarnjih sukoba i srama.

Film se također bavi temom seksualne ovisnosti, predstavljajući je kao leću kroz koju se Zoeina iskustva dodatno kompliciraju. Ovaj prikaz potiče raspravu o tome kako društvo patologizira određena ponašanja, osobito kada odstupaju od normativnih očekivanja ženske seksualnosti. Narativ postavlja pitanje bi li se ista ponašanja percipirala drugačije da ih pokazuje muški lik, izazivajući tako publiku da razmisli o rodnim predrasudama u percepciji i označavanju seksualnog ponašanja.

Štoviše, Zoeina interakcija s njezinim mužem, ljubavnikom i prijateljima pokazuje različite stupnjeve prihvaćanja i prosuđivanja, naglašavajući kako društvene norme prožimaju osobne odnose i samopoimanje. Njezino putovanje naglašava napetost između traženja osobnog ispunjenja i pridržavanja društvenih očekivanja, dileme koja odjekuje kod mnogih gledatelja.

6.4. Stereotipizacija i razvoj karaktera

Zoe Reynard središnji je lik kroz koji narativ duboko istražuje teme stereotipa i razvoja karaktera, a drugi likovi također pridonose širem diskursu o tim pitanjima. Ispitivanje stereotipa i evolucije karaktera nije ograničeno samo na Zoe; njezine interakcije s ključnim osobama poput njezinog muža, Jasona, njezinog ljubavnika, Quintona, pa čak i sekundarnih likova, pružaju dodatne slojeve uvida u to kako stereotipi utječu i kako ih razni pojedinci izazivaju.

Jason Reynard, Zoein suprug, predstavlja još jedan aspekt stereotipa—često viđen kao partner koji pruža podršku, ali je nesvjestan, njegov lik se suptilno suočava s očekivanjima muškosti i vjernosti. Njegovi odgovori na Zoeine probleme i vlastite reakcije na njezinu nevjeru govore o pritiscima i stereotipima s kojima se muškarci suočavaju u pogledu povjerenja, časti i uloge zaštitnika u vezi.

Quinton Canosa, kao Zoein ljubavnik, također igra ključnu ulogu u ovom narativnom pejzažu. Njegov lik dovodi u pitanje stereotip o “drugom čovjeku” predstavljajući složenog pojedinca s vlastitim motivacijama, ranjivostima i perspektivama. Dinamika između Zoe i Quintona daje dubinu istraživanju stereotipa, ilustrirajući kako se oni mogu ovjekovječiti i potkopati u kontekstu nedopuštenih veza.

Nadalje, sekundarni likovi, poput Zoeine terapeutkinje i njezinih prijatelja, doprinose tematskom istraživanju stereotipa dajući vanjska stajališta i društvena razmišljanja o njezinom ponašanju i izborima. Ovi likovi, kroz svoju interakciju sa Zoe, pomažu u isticanju prožimajuće prirode stereotipa u različitim društvenim sferama i odnosima.

6.5. Relevantnost za feminističke perspektive

Ovaj dio ispituje film kroz prizmu feminističke teorije, razmatrajući kako se naracija i likovi usklađuju s feminističkim diskursima ili ih izazivaju, posebno onima koji se tiču ženske seksualnosti, autonomije, i identitet.

“Ovisna o ljubavi” predstavlja uvjerljivi narativ koja istražuje složenost ženske želje, djelovanja i identiteta, što ga čini značajnim tekstom za feminističku analizu. Lik Zoe Reynard, svojom višestranom ulogom, poziva na rasprave o različitim feminističkim temama, poput autonomije ženske seksualnosti, utjecaja društvenih normi na izbore žena i borbe za identitet usred sukobljenih osobnih i društvenih očekivanja.

Filmsko istraživanje Zoeinog seksualnog djelovanja i njezine potrage za ispunjenjem i samorazumijevanjem pruža bogato tlo za ispitivanje feminističkih perspektiva seksualnosti. Zoeino putovanje izaziva tradicionalne narative koji često marginaliziraju ili stigmatiziraju ženske seksualne želje, nudeći umjesto toga jasan prikaz koji naglašava legitimnost i složenost ženske seksualnosti.

Osim toga, navigacija lika osobnim odnosima, karijerom i majčinstvom presijeca se s feminističkim raspravama o mnoštvu ženskih uloga i identiteta. Film se bavi napetostima i sukobima koji nastaju kada žena nastoji potvrditi svoju individualnost i želje unutar okvira koji često nameće restriktivne uloge i očekivanja.

Nadalje, “Ovisna o ljubavi” može se analizirati u kontekstu feminističke kritike medijske reprezentacije, s obzirom na to kako film pridonosi ili ruši prevladavajuće stereotipe o ženama, posebice u odnosu na seksualnost i mentalno zdravlje. Prikaz Zoe i drugih ženskih likova nudi uvid u načine na koje mediji mogu odražavati i oblikovati društvenu percepciju žena, ističući važnost jasnih i osnažujućih prikaza.

7. KOMPARATIVNA ANALIZA

7.1. Uobičajene teme u medijima

7.1.1. Teme koje se ponavljaju u medijskim radovima

Medijski prikaz ženske seksualnosti prepun je ponavljajućih tema koje odražavaju i oblikuju društvene norme. Kroz analizu utemeljenu na literaturi, uključujući studije kao što su

Abdelgaffar et al. (2023) i Endendijk et al. (2019, 2021), postaje evidentno da određeni narativi opstaju u medijskim reprezentacijama ženske seksualnosti.

Jedna identificirana dominantna tema je objektivizacija ženskih tijela, koncept o kojem se opširno raspravlja u istraživanju Galdija i Guizza (2020). Ova tema naglašava kako mediji žene često svode na puke objekte muške želje, lišavajući ih slobode i složenosti. Takvi prikazi ne samo da obezvrijeđuju ženska iskustva i identitete, već i jačaju štetne društvene norme u pogledu ženske seksualnosti.

Još jedna kritična tema vrti se oko seksualnih dvostrukih standarda, kako su to razjasnili Endendijk et al. (2019). Njihova meta-analiza otkriva postojanu pristranost u tome kako se muško i žensko seksualno ponašanje različito ocjenjuje, pri čemu se žene često suočavaju sa strožim ispitivanjem i moralnim osudama. Ovaj dvostruki standard održava dihotomiju u kojoj se muška seksualnost slavi, a ženska seksualnost ograničava ili ocrnjuje.

Štoviše, međuigra između osnaživanja i objektivizacije u medijskom prikazivanju žena, koju su istaknuli McKay et al. (2019), označava složeni narativni prostor u kojem je ženska seksualnost istovremeno izvor osnaživanja i mjesto objektivizacije. Ova dvojnost odražava stalnu borbu unutar medijskih narativa za predstavljanje ženske seksualnosti na način koji istovremeno potvrđuje i poštuje autonomiju žena.

Kroz ove analize postaje jasno da teme koje se ponavljaju u medijskim prikazima ženske seksualnosti nisu puki narativni izbori već odraz dubljih društvenih stavova i normi. Kritičkim ispitivanjem ovih tema, ova studija ima za cilj rasvijetliti temeljne kulturne i ideološke okvire koji oblikuju medijske reprezentacije ženske seksualnosti.

7.1.2. Tematske varijacije po žanru i mediju

Reprezentacija ženske seksualnosti u medijima pokazuje značajne varijacije kada se raščlani po žanru i mediju. Studija Abdelgaffara i sur. (2023.) daje uvid u to kako različiti konteksti i vrste medija mogu utjecati na prikazivanje ženskih likova, sugerirajući da su žanr i medij značajne odrednice načina na koji je ženska seksualnost uokvirena i percipirana.

U području filma i televizije, kako ističu Endendijk et al. (2021), postoje jasne razlike u prikazivanju ženske seksualnosti među žanrovima. Romantične komedije, na primjer, mogu se pridržavati tradicionalnijih narativa u kojima je ženska seksualnost često povezana s romantikom i monogamijom, dok trileri ili drame mogu prikazivati žensku seksualnost u složenijim, ponekad mračnijim kontekstima. Ove žanrovske varijacije ne samo da utječu na percepciju publike, već odražavaju i jačaju specifične kulturne norme i očekivanja u vezi sa ženskom seksualnošću.

Štoviše, medij putem kojeg se sadržaj isporučuje – bilo da se radi o televiziji, online streamingu, kinu ili tisku – također igra ključnu ulogu u oblikovanju ovih prikaza. Na primjer, digitalne platforme, kako su istražili Galdi i Guizzo (2020), nude širi opseg za prikazivanje različitih i naglašenih prikaza ženske seksualnosti u usporedbi s tradicionalnim medijima. Ove platforme često služe nišnoj publici, omogućujući više istraživanja i odstupanja od uobičajenih stereotipa i normi.

Dodatno, utjecaj atributa specifičnih za medij, kao što je epizodičnost televizijskih serija ili impresivno iskustvo kinematografije, može značajno utjecati na to kako se razvijaju i percipiraju teme povezane sa ženskom seksualnošću. Na primjer, televizijske serije imaju luksuz vremena za razvijanje složenih ženskih likova i dubinsko istraživanje njihove seksualnosti, što je manje izvedivo u vremenski ograničenom formatu igranih filmova.

Kroz razumijevanje ovih tematskih varijacija kroz žanrove i medije, postaje moguće uočiti višestranu načine na koje je ženska seksualnost predstavljena u medijima. Ova analiza naglašava potrebu da se uzmu u obzir i žanr i medij kada se procjenjuju medijski prikazi ženske seksualnosti, jer svaki od njih nudi jedinstvene leće kroz koje se teme seksualnosti filtriraju i konstruiraju.

7.1.3. Utjecaj ponavljajućih tema na percepciju publike

Teme koje se ponavljaju u medijskim prikazima ženske seksualnosti imaju dubok utjecaj na percepciju publike, oblikujući način na koji pojedinci razumiju i tumače žensku seksualnost. Abdelgaffar i sur. (2023) i Endendijk et al. (2019, 2021) pružaju temelj za razumijevanje kako ti medijski prikazi mogu utjecati na društvene stavove i individualna uvjerenja.

Kada je publika opetovano izložena određenim prikazima ženske seksualnosti, ti se prikazi mogu normalizirati, utječući na očekivanja publike i percepciju ženske seksualnosti u stvarnom svijetu. Na primjer, seksualna objektivizacija žena u medijima, kao što su raspravljali Galdi i Guizzo (2020.), može dovesti do iskrivljene percepcije u kojoj se vrijednost žene pretežno ocjenjuje na temelju fizičkog izgleda i seksualne privlačnosti, a ne na temelju individualnih kvaliteta ili postignuća.

Nadalje, seksualni dvostruki standard istaknut u istraživanju Endendijka i dr. (2019.) može utjecati na to kako publika percipira rodne uloge i ponašanja, potencijalno jačajući zastarjele i štetne stereotipe o ženskoj seksualnosti. Ti stereotipi mogu utjecati na stavove i ponašanja u stvarnom životu, utječući na sve, od međuljudskih odnosa do političkih odluka.

Na percepciju publike utječe i medij kroz koji se te teme prezentiraju. Digitalne platforme, na primjer, mogu ponuditi interaktivnija i sveobuhvatnija iskustva, potencijalno pojačavajući

utjecaj ovih prikazivanja na percepciju publike, kao što sugeriraju jasniji pristupi uočeni u novijim medijskim formatima koje su istražili McKay et al. (2019).

Osim toga, utjecaj na percepciju publike razlikuje se od različitih demografskih skupina, a čimbenici kao što su dob, spol i kulturno podrijetlo igraju ključnu ulogu u tome kako se medijski prikazi tumače i internaliziraju. Ova varijabilnost naglašava važnost razmatranja različitih perspektiva publike pri analizi utjecaja medijskih prikaza ženske seksualnosti.

7.1.4. Tematska evolucija tijekom vremena

Tematsko predstavljanje ženske seksualnosti u medijima doživjelo je značajnu evoluciju tijekom vremena, odražavajući šire društvene promjene i pomake u rodnom diskursu. Ovaj dio ispituje kako su povijesni konteksti, kulturne promjene i napredak feminističke misli utjecali na prikaz ženske seksualnosti u različitim medijskim razdobljima.

Povijesno gledano, medijska reprezentacija ženske seksualnosti često je bila ograničena prevladavajućim moralnim i društvenim kodeksima svog vremena, s ranim prikazima koji su obično pojačavali tradicionalne rodne uloge i stereotipe. Međutim, kako Endendijk et al. (2019.) sugeriraju da su seksualna revolucija i feministički pokreti 20. stoljeća počeli osporavati te norme, zalažući se za jasniji i slobodniji prikaz ženske seksualnosti.

Posljednjih desetljeća došlo je do primjetnog pomaka prema složenijim i osnaženijim prikazima ženske seksualnosti, o čemu svjedoče studije Abdelgaffara i sur. (2023) i McKay et al. (2019). Ti prikazi sve više odražavaju prepoznavanje seksualne autonomije žena i odbacivanje pasivnih, objektiviziranih uloga koje su prije dominirale medijskim narativima.

Unatoč tom napretku, evolucija tematskih prikaza nije linearna niti ujednačena u svim medijskim krajolicima. Kao što Galdi i Guizzo (2020) primjećuju, dok su neki žanrovi i mediji prihvatili progresivnije prikaze, drugi nastavljaju održavati zastarjele stereotipe i norme. Ova razlika naglašava stalne napetosti i proturječnosti unutar medijskih prikaza ženske seksualnosti.

Nadalje, pojava digitalnih medija i interneta uvela je novu dinamiku u prikaz ženske seksualnosti, nudeći platforme za raznolikije glasove i narative. Međutim, ova poboljšanja također donose izazove, uključujući potencijal za povećanu objektivizaciju i uznemiravanje u online prostorima.

Prateći tematsku evoluciju ženske seksualnosti u medijima tijekom vremena, ovaj dio pruža uvid u promjenjiv krajolik medijskih reprezentacija, priznajući kako postignuti napredak tako i izazove koji ostaju. Ova povijesna perspektiva ključna je za razumijevanje trenutačnih prikaza i predviđanje budućih smjerova u medijskim narativima koji se tiču ženske seksualnosti.

7.2. Različiti prikazi ženske seksualnosti

7.2.1. Usporedba tehnika prikazivanja

Kako bismo razumjeli različite prikaze ženske seksualnosti u medijima, nužno je usporediti tehnike koje se koriste u prikazivanju takvih tema u različitim narativima i formatima. Abdelgaffar i sur. (2023) pružaju okvir za razumijevanje kako kontekstualni elementi mogu oblikovati tehnike prikazivanja, naglašavajući ulogu kulturnih i religijskih utjecaja u medijskim reprezentacijama.

Tehnike prikazivanja mogu varirati od eksplicitnih do implicitnih do stereotipnih. Na primjer, način na koji je ženska seksualnost prikazana u europskom umjetničkom filmu često se značajno razlikuje od njezine reprezentacije u hollywoodskom blockbustera ili popularnoj televizijskoj seriji, ne samo u smislu eksplicitnosti, već i u suptilnosti i dubini razvoja likova i naracije. integracija.

Oslanjajući se na meta-analizu Endendijk et al. (2019), koji ispituje seksualne dvostruke standarde koji prevladavaju u medijima, možemo vidjeti kako različite tehnike prikazivanja mogu ojačati ili dovesti u pitanje te standarde. Na primjer, rad kamere, narativni fokus i razvoj lika u filmu ili seriji mogu suptilno utjecati na percepciju publike o seksualnosti lika, bilo osnažujući lik ili ga svodeći na puki objekt žudnje.

Štoviše, značajna je uloga žanra u usporedbi tehnika prikazivanja. Romantična drama može koristiti različite narativne i vizualne tehnike za istraživanje ženske seksualnosti u usporedbi s komedijom ili horor filmom, pri čemu svaki žanr unosi svoje konvencije i očekivanja u prikaz seksualnosti.

Uspoređujući ove različite tehnike, stječemo uvid u višestruke načine na koje je ženska seksualnost predstavljena u medijima, otkrivajući ne samo širinu predstavljanja, već i temeljne vrijednosti i predrasude koje ti prikazi mogu perpetuirati ili osporiti.

7.2.2. Karakterizacija i razvoj

Karakterizacija i razvoj ženskih figura u medijima nudi bogatu tapiseriju za ispitivanje različitih prikaza ženske seksualnosti. Kroz objektiv različitih likova, mediji mogu istraživati različite dimenzije seksualnosti, dajući dubinu i složenost ženskim ulogama umjesto da ih ograničavaju na jednostavne arhetipove.

U kontekstu ženske seksualnosti, razvoj karaktera ključan je u nadilaženju stereotipnih prikaza. Kao što su naglasili Endendijk et al. (2021), prikaz ženskih likova, uključujući njihove motivacije, želje i sukobe, značajno doprinosi sveobuhvatnijem predstavljanju ženske

seksualnosti s poštovanjem. Ove uloge omogućuju publici da se pozabavi likovima kao potpuno ostvarenim pojedincima, a ne samo kao seksualnim objektima ili simbolima.

Karakterizacija također igra ključnu ulogu u prikazivanju djelovanja ženskih likova u pogledu njihove seksualnosti. Abdelgaffar i sur. (2023) naglašavaju važnost prikazivanja ženskih likova kao aktivnih aktera u svojim seksualnim životima, koji donose svjesne odluke i izražavaju svoje želje i granice. Takvi prikazi izazivaju tradicionalne narative koji žene često prikazuju kao pasivne ili kao puke primateljice muške želje.

Štoviše, razvoj lika tijekom vremena ili kroz narativni luk može ilustrirati evoluciju razumijevanja lika i izražavanja njegove seksualnosti. Ovo napredovanje može ponuditi uvid u osobni rast lika i odražavati šire teme osnaživanja i samootkrivanja.

Učinkovita karakterizacija i razvoj također uključuju prikazivanje raznolikosti ženskih seksualnih iskustava i identiteta. Priznavanje i predstavljanje ove raznolikosti ključno je za inkluzivniji i realističniji prikaz ženske seksualnosti u medijima. Prikazujući niz iskustava i identiteta, mediji mogu izazvati monolitne predodžbe o ženskoj seksualnosti i promicati šire razumijevanje i prihvaćanje seksualne raznolikosti.

Ispitivanje karakterizacije i razvoja u medijskom prikazivanju pruža jasno razumijevanje načina na koji je ženska seksualnost prikazana i kontekstualizirana. Ističe važnost dubine, djelovanja i raznolikosti u prikazivanju likova kako bi se potaknule autentičnije i osnažujuće reprezentacije ženske seksualnosti.

7.2.3. Narativni konteksti i postavke

Okruženje i narativni konteksti u kojima je prikazana ženska seksualnost igraju ključnu ulogu u oblikovanju percepcije i razumijevanja publike o seksualnosti lika. Ti elementi stvaraju pozadinu na kojoj se odvijaju priče likova, utječući na prikaz i recepciju ženske seksualnosti u medijima.

Sukladno Abdelgaffar i sur. (2023), očito je da kulturni i religijski konteksti narativa značajno utječu na prikaz ženske seksualnosti. Na primjer, priča smještena u konzervativno društvo može prikazati žensku seksualnost kao prigušenu ili prepunu sukoba, odražavajući društvene norme i očekivanja tog okruženja. Suprotno tome, narativ postavljen u liberalniji kontekst može prikazati žensku seksualnost kao otvoreniju i oslobođeniju.

Istraživanje Galdija i Guizza (2020) baca svjetlo na to kako različite postavke unutar istog narativa mogu istaknuti različite aspekte ženske seksualnosti. Na primjer, privatno naspram javnog okruženja unutar priče može utjecati na to kako ženski lik izražava svoju seksualnost,

pri čemu privatni prostori često dopuštaju osobnija i intimnija istraživanja seksualnosti od javnih.

Nadalje, vremensko okruženje narativa također utječe na prikaz ženske seksualnosti. Povijesne drame, za razliku od suvremenih okvira, pružaju različite perspektive ženske seksualnosti, odražavajući promjenjive norme i stavove tijekom vremena. Evolucija prikazivanja ženske seksualnosti može se pratiti kroz ove različite vremenske kontekste, nudeći uvid u povijesno i suvremeno razumijevanje ženske seksualnosti.

Rad Endendijk et al. (2021.) također sugerira da je narativni kontekst – kao što su radnja, žanr i sveobuhvatne teme – u interakciji s okruženjem kako bi se oblikovalo oslikavanje ženske seksualnosti. Na primjer, u narativu usredotočenom na osnaživanje i samootkrivanje, kontekst i okruženje mogu biti osmišljeni tako da olakšaju liku istraživanje i izražavanje njezine seksualnosti.

Analizirajući kako narativni konteksti i okruženja utječu na prikaz ženske seksualnosti, ovaj ima ima za ulogu otkriti suptilne načine na koje medijski narativi konstruiraju i komuniciraju ideje o ženskoj seksualnosti. Ova analiza pridonosi dubljem razumijevanju složene međuigre između narativnih elemenata i prikaza ženske seksualnosti, naglašavajući važnost konteksta u oblikovanju percepcija i interpretacija publike.

7.2.4. Utjecaj kulturnih pozadina

Kulturna pozadina igra ključnu ulogu u oblikovanju prikaza i tumačenja ženske seksualnosti u medijima. Raznolikost kulturnih perspektiva nudi široku lepezu reprezentacija, od kojih svaka pruža jedinstvene uvide u vrijednosti, norme i stavove koji prevladavaju u različitim društvima.

Studija Hubera i Baene (2023.) o znanstvenicama na TikToku ilustrira kako nove medijske platforme mogu izazvati tradicionalne rodne stereotipe, sugerirajući da se kulturni pomaci prema većoj rodnoj ravnopravnosti odražavaju u suvremenim medijskim prikazima. Slično tome, istraživanje Jarreaux i suradnika (2019.) o znanstvenicama koji koriste selfije kako bi se suprotstavili stereotipima ukazuje na sve veću upotrebu medija kao alata za kulturnu promjenu, naglašavajući potencijal medija da utječu na društvenu percepciju i izazovu ukorijenjene norme.

Laguía i sur. (2022) istražuju utjecaj smanjenih prijetnji rodnim stereotipima na namjere i motivaciju žena, rasvjetljavajući šire implikacije kulturnih narativa na osnaživanje žena. Ovo istraživanje naglašava važnost kulturnog konteksta u razumijevanju prikaza ženske seksualnosti, budući da kulturni narativi značajno utječu i na kreiranje i na recepciju medijskih sadržaja.

Štoviše, rad Singha i sur. (2020) o rodnoj pristranosti u slikama zanimanja na digitalnim medijskim platformama otkriva kako kulturni stereotipi opstaju u modernim medijima, utječući na percepciju rodnih uloga i sposobnosti. Ova ustrajnost sugerira da iako mediji mogu biti snaga za izazivanje kulturnih normi, oni također imaju moć ojačati postojeće stereotipe.

U biti, utjecaj kulturnog podrijetla na prikaz ženske seksualnosti u medijima višestruk je, odražavajući složenu međuigru između tradicionalnih vrijednosti i novih narativa o rodnoj ravnopravnosti i osnaživanju. Ispitivanjem ovog utjecaja stječemo dublje razumijevanje načina na koji mediji oblikuju i oblikuju kulturni konteksti u kojima se proizvode i konzumiraju.

7.3. Društveni utjecaj i prijem

7.3.1. Uloga medija u oblikovanju društvenih stavova

Mediji su snažna sila u oblikovanju društvenih stavova prema ženskoj seksualnosti, djelujući i kao zrcalo i kao oblikovalac kulturnih normi i vrijednosti. Svojim različitim oblicima i narativima mediji utječu na ono što se u ženskoj seksualnosti smatra prihvatljivim, poželjnim ili tabuom, čime igraju ključnu ulogu u društvenoj konstrukciji rodnih normi.

Studije poput onih Hubera i Baene (2023.) pokazuju kako medijske platforme mogu poslužiti kao prostori za osporavanje i redefiniranje rodnih stereotipa, sugerirajući da mediji ne odražavaju samo društvene stavove, već mogu i aktivno sudjelovati u njihovoj evoluciji. Ističući žene znanstvenice na TikToku, studija pokazuje kako mediji mogu promicati inkluzivnije i raznolikije predstavljanje žena, pridonoseći promjeni u društvenoj percepciji rodnih uloga i sposobnosti.

Štoviše, medijski prikaz ženske seksualnosti često služi kao referentna točka za pojedince da oblikuju svoje stavove i uvjerenja. Na primjer, Singh et al. (2020.) raspravljaju o tome kako rodne predrasude u digitalnim medijima mogu ojačati tradicionalne rodne uloge i stereotipe, utječući na to kako publika percipira i bavi se konceptom ženske seksualnosti. Takvi prikazi mogu ili ojačati postojeće predrasude ili ih izazvati i preoblikovati, ovisno o prikazanim pričama i karakterizacijama.

Utjecaj medija na oblikovanje društvenih stavova nije ograničen na zabavu ili fiktivni sadržaj. Mediji, društveni mediji i drugi oblici komunikacije također igraju značajnu ulogu u oblikovanju rasprava o ženskoj seksualnosti, utječući na javno mnijenje i diskurs. Bilo putem jačanja stereotipnih pogleda ili pružanja platformi za alternativne narative, mediji u svim oblicima doprinose kontinuiranom dijalogu o ženskoj seksualnosti i njezinu mjestu u društvu.

Uloga medija u oblikovanju društvenih stavova prema ženskoj seksualnosti je duboka i višestruka. Proučavanjem ove uloge možemo bolje razumjeti dinamiku kulturološke promjene

i otpora glede rodni normi i steći uvid u to kako se mediji mogu iskoristiti za promicanje pravednijeg i punijeg poštovanja predstavljanja ženske seksualnosti.

7.3.2. Angažman publike i reakcija

Angažman i reakcija publike ključni su u procjeni utjecaja medijskih prikaza ženske seksualnosti. Način na koji publika percipira, tumači i reagira na ove prikaze daje dragocjen uvid u učinkovitost i utjecaj medijskog sadržaja.

Interaktivnost i neposrednost digitalnih medijskih platformi, kako su istražili Huber i Baena (2023.), omogućuju angažman publike i povratne informacije u stvarnom vremenu, nudeći uvid u percepcije javnosti i reakcije na medijske reprezentacije ženske seksualnosti. Ovaj angažman može varirati od prihvaćanja i uvažavanja prikazivanja do protivreakcije uočenim stereotipima ili lažnim predstavljanjima.

Reakcije publike također mogu poslužiti kao barometar za društvene stavove i promjene. Na primjer, pozitivne reakcije na osnažene i složene ženske likove mogu ukazivati na šire prihvaćanje različitih izraza ženske seksualnosti, dok negativne povratne informacije mogu istaknuti područja u kojima i dalje postoje društvene predrasude. Singh i sur. (2020) istražuju ovaj aspekt istražujući rodne predrasude u medijima i njihovu recepciju, pokazujući kako reakcije publike mogu odražavati i osnažiti šire društvene norme.

Nadalje, angažman publike nije pasivan; može aktivno oblikovati medijski krajolik. Povratne informacije gledatelja, bilo putem društvenih medija, ocjena ili broja gledatelja, mogu utjecati na kreatora sadržaja i potencijalno usmjeriti smjer budućih medijskih prikaza. Ova dinamična interakcija naglašava važnost razmatranja perspektive publike u razumijevanju utjecaja medija na društvene stavove prema ženskoj seksualnosti.

Analizirajući angažman i reakcije publike, postaje vidljivo da je odnos između medija i gledatelja recipročan. Mediji utječu na publiku, ali publika zauzvrat utječe na medije svojim odgovorima i angažmanom, stvarajući kontinuirani ciklus interakcije koji oblikuje prikaz i percepciju ženske seksualnosti u medijskom krajoliku.

7.3.3. Utjecaj medija na rodne norme

Mediji igraju ključnu ulogu u oblikovanju i jačanju rodni normi, posebice u pogledu ženske seksualnosti. Kroz svoju ulogu, naracije i karakterizacije, mediji ne samo da odražavaju prevladavajuće rodne norme, već i aktivno sudjeluju u njihovoj izgradnji i održavanju.

Utjecaj medija na rodne norme vidljiv je u načinu na koji se prikazuje ženska seksualnost i porukama koje ti prikazi šalju publici. Na primjer, stalna objektivizacija žena u medijima može

osnažiti štetne rodne norme koje gledaju na žene prvenstveno kroz objektiv njihove seksualne privlačnosti, umanjujući njihovu vrijednost zbog fizičke privlačnosti i dostupnosti muškoj želji. Suprotno tome, mediji mogu izazvati tradicionalne rodne norme predstavljajući ženske likove s utjecajem na njihovu seksualnost, različite seksualne identitete i iskustva koja nadilaze stereotipne ili jednodimenzionalne prikaze. Takvi prikazi mogu pridonijeti širem razumijevanju i prihvaćanju ženske seksualnosti, izazivajući publiku da preispita svoje percepcije i uvjerenja o rodnim ulogama.

Studija Hubera i Baene (2023.) o znanstvenicama koje koriste TikTok kako bi postale vidljivije ilustrira kako se medijske platforme mogu iskoristiti za izazivanje i preoblikovanje rodnih stereotipa, sugerirajući da mediji mogu biti snaga za promjenu u promicanju pravednijih rodnih normi. Slično, Singh et al. (2020.) raspravljaju o utjecaju rodne pristranosti u medijima, naglašavajući ulogu medija u održavanju i osporavanju ukorijenjenih rodnih stereotipa. Ispitivanjem utjecaja medija na rodne norme, postaje jasno da medijski sadržaj ne postoji u vakuumu, već je intrinzično povezan sa širim društvenim konstruktima i raspravama koje okružuju rod i seksualnost. Medijski prikaz ženske seksualnosti moćan je alat koji može ojačati tradicionalne rodne norme ili pridonijeti njihovoj evoluciji, ističući važnost kritičkog angažmana s medijima i njihovim sadržajem za poticanje inkluzivnijih i pravednijih rodnih normi.

7.3.4. Usporedni utjecaj medija u različitim kulturama

Utjecaj medija na rodne norme i prikaz ženske seksualnosti nije monolitan; značajno varira u različitim kulturnim kontekstima. Uspoređujući medijski utjecaj među kulturama, može se uočiti kako lokalizirane kulturne vrijednosti, društvene norme i povijesni konteksti oblikuju medijske reprezentacije ženske seksualnosti i, obrnuto, kako te reprezentacije utječu na rodne norme unutar tih kultura.

U kulturama u kojima prevladavaju tradicionalne vrijednosti, medijski prikazi često odražavaju konzervativne stavove prema ženskoj seksualnosti, s naglaskom na skromnost i čednost. Međutim, čak i unutar ovih konteksta, mediji mogu poslužiti kao kanal za promjene, izazivajući tradicionalne norme i pružajući alternativne perspektive o ženskoj seksualnosti.

Suprotno tome, u liberalnijim društvima medijski prikazi ženske seksualnosti obično su otvoreniji i raznolikiji, odražavajući šire društveno prihvaćanje različitih izraza ženske seksualnosti. Međutim, čak i unutar ovih konteksta, pitanja kao što su objektivizacija i seksualizacija mogu i dalje postojati, pokazujući da nijedna kultura nije imuna na problematično prikazivanje ženske seksualnosti. Istraživanje Hubera i Baene (2023.) naglašava kako nove medijske platforme mogu nadići kulturne granice, nudeći globalnoj publici

alternativne reprezentacije žena koje izazivaju lokalne rodne norme. Slično, Singh et al. (2020.) naglašavaju ulogu digitalnih medija u jačanju i osporavanju rodnih stereotipa, pod utjecajem kulturnih percepcija i normi i koji utječu na njih.

Ispitivanjem utjecaja medija u različitim kulturnim kontekstima, može se steći razumijevanje međugre između globalnih medijskih trendova i lokalnih kulturnih vrijednosti u oblikovanju prikaza ženske seksualnosti. Ova komparativna perspektiva ne samo da obogaćuje naše razumijevanje uloge medija u oblikovanju rodnih normi, već također naglašava potencijal medija da služe kao katalizator kulturne razmjene i transformacije u percepciji ženske seksualnosti.

7.4. Teorijske korelacije i razlike

Prikaz ženske seksualnosti i identiteta u medijima u skladu je s nalazima Endendijk et al. (2019), koji raspravljaju o postojanosti seksualnih dvostrukih standarda. Istraživanje seksualnog djelovanja i autonomije ženskih likova u ovoj studiji može se usporediti s meta-analizom Endendijka i drugih, pružajući razumijevanje načina na koji medijske reprezentacije izazivaju i jačaju te dvostruke standarde.

Istraživanje Galdija i Guizza (2020.) o seksualnom uznemiravanju izazvanom medijima pruža relevantan teorijski okvir za analizu načina na koji medijski prikazi utječu na društvenu percepciju ženske seksualnosti. Prikaz složenih seksualnih odnosa i pristanka u medijima može se kritički ispitati u ovoj pozadini, ističući ulogu medija u oblikovanju i potencijalnom osporavanju postojećih seksualnih normi.

Abdelgaffar i sur. (2023) nude uvid u međugru između kulturnih konteksta i ženske reprezentacije u medijima. Prikaz ženske seksualnosti u različitim kulturnim okruženjima, kako je istaknuto u analiziranim medijima, može se usporediti s njihovim nalazima kako bi se raspravljalo o tome kako kulturne nijanse utječu na prikaz i recepciju ženske seksualnosti.

Reprezentacija ženske seksualnosti u medijima također odjekuje raspravom McKaya, Moorea i Kubika (2019) o postfeminističkoj seksualnoj objektivizaciji. Uspoređujući prikaze ženskih likova u proučavanim medijima s njihovom analizom, rasprava se može proširiti na to kako medijski narativi doprinose ili se suprotstavljaju objektivizaciji i stereotipizaciji žena.

Uspoređivanjem nalaza studije s postojećim istraživanjem, ne samo da su potvrđeni uočeni medijski obrasci, već su također identificirani nedostaci koji zahtijevaju daljnje istraživanje. Buduća bi istraživanja mogla istražiti razvoj prikazivanja ženske seksualnosti u medijima,

ispitujući utjecaj novih narativa i digitalnih medijskih platformi na javnu percepciju i rodne norme.

7.5. Implikacije na buduća istraživanja

7.5.1. Smjernice budućeg istraživanja

Analize predstavljene u ovom radu, dok rasvijetljavaju različite aspekte ženske seksualnosti u medijima, otvaraju put daljnjim istraživanjima. Buduća istraživanja mogu se graditi na ovim temeljnim uvidima, istražujući neistražene teritorije u medijskom predstavljanju i njegov utjecaj na društvenu percepciju ženske seksualnosti.

Buduće studije mogle bi proširiti raspon analiziranih vrsta medija, uključujući različite platforme poput digitalnih medija, igara i društvenih mreža. Istraživanje ovih medijskih oblika moglo bi otkriti nove dimenzije načina na koji se ženska seksualnost prikazuje i percipira, odražavajući suvremene trendove i angažman publike.

Postoji značajna prilika za buduća istraživanja da se koriste interseksijske leće, ispitujući kako se različiti čimbenici poput rase, klase, dobi i seksualnosti isprepliću u medijskim prikazivanju žena. Takav bi pristup ponudio jasnije razumijevanje, usklađujući se s perspektivama koje su dali McKay, Moore i Kubik (2019) o postfeminističkom prikazu seksualne objektivizacije.

Da bismo shvatili evoluirajuću prirodu utjecaja medija, longitudinalne studije mogle bi biti korisne. Pružili bi uvid u to kako promjene u medijskim reprezentacijama utječu na društvene stavove i norme u vezi sa ženskom seksualnošću tijekom vremena, ponavljajući potrebu za stalnim ispitivanjem istaknutu u istraživanju Endendijk et al. (2019) o seksualnim dvostrukim standardima.

Uključivanje u međukulturalno komparativno istraživanje rasvijetlilo bi kako različiti kulturni konteksti oblikuju prikaz i recepciju ženske seksualnosti u medijima. Ovaj bi poduhvat obogatilo razumijevanje univerzalnih naspram narativa specifičnih za kulturu, potencijalno nadovezujući se na nalaze Abdelgaffara et al. (2023) o međugri religijskih i kulturnih utjecaja u medijskim prikazima.

Naposljetku, buduća istraživanja ne bi se trebala usredotočiti samo na teoretski napredak, već i razmotriti praktične implikacije, posebice u obrazovanju za medijsku pismenost. Integriranjem nalaza o medijskom prikazivanju ženske seksualnosti, edukatori i kreatori politika mogu razviti učinkovitije strategije za poticanje kritičke medijske potrošnje, kao što su predložili Scull et al. (2022).

Putovi za buduća istraživanja su široki i raznoliki. Udubljujući u ova predložena područja, istraživači mogu nastaviti s otkrivanjem složene međugre između medijskih prikaza i

društvenih percepcija ženske seksualnosti, pridonoseći inkluzivnijem i kritičnijem medijskom diskursu.

7.5.2. Metodološka razmatranja za buduća istraživanja

Buduća bi istraživanja trebala obuhvatiti raznolik niz metodoloških strategija kako bi se steklo sveobuhvatno razumijevanje prikazivanja ženske seksualnosti u medijima. Korištenje i kvantitativnih i kvalitativnih metoda ponudit će jasniji pogled, hvatajući ne samo prevalenciju specifičnih prikazivanja, već i kontekstualna i subjektivna iskustva koja izazivaju.

Ne može se precijeniti potreba za širim i inkluzivnijim uzorkom. Buduće studije trebale bi težiti uključivanju različitih medijskih žanrova i kulturnih konteksta kako bi se uhvatio široki spektar prikazivanja i interpretacija publike. Ovo proširenje može pomoći u otkrivanju jasnijih razumijevanja ženske seksualnosti u različitim medijima i društvenim kontekstima.

S obzirom na dinamičnu prirodu medijske i društvene percepcije, longitudinalne studije mogle bi pružiti dragocjene uvide u to kako se prikazi ženske seksualnosti razvijaju tijekom vremena i kako te promjene utječu na percepcije publike i društvene norme. Uključivanje teorijskih okvira poput onih o kojima raspravljaju Döring i Miller (2022.) može poboljšati analizu medijskih prikaza i njihovih implikacija. Na primjer, ispitivanje načina na koji su relacijski konteksti seksa (Döring & Miller, 2022.) prikazani u medijima može rasvijetliti normalizaciju ili kritiku različitih seksualnih dinamika i praksi.

Istraživanje načina na koji je ženska seksualnost prikazana u različitim kulturnim kontekstima može ponuditi uvid u univerzalne nasuprot obrascima specifičnim za kulturu. Ovaj pristup također može istaknuti kako globalni medijski trendovi utječu na prikaze lokalnih medija i obrnuto. S obzirom na osjetljivu prirodu istraživanja seksualnosti, buduće studije moraju se pridržavati strogih etičkih smjernica kako bi se osiguralo poštovanje i povjerljivost za sve sudionike i subjekte uključene u istraživanje. Kako se digitalni mediji nastavljaju razvijati, buduća bi se istraživanja također trebala usredotočiti na to kako nove medijske platforme i tehnologije utječu na prikaz i recepciju ženske seksualnosti. To bi uključivalo ispitivanje sadržaja koji stvaraju korisnici, društvenih medija i interaktivnih platformi.

Konačno, buduća bi istraživanja trebala razmotriti političke implikacije njihovih nalaza, posebice u smislu regulacije medija, obrazovanja i zagovaranja. Razumijevanje utjecaja medijskih prikazivanja na društvene stavove i ponašanja može utjecati na razvoj intervencija usmjerenih na promicanje pravednijeg poštovanja u predstavljanju ženske seksualnosti.

Baveći se ovim metodološkim razmatranjima, buduća istraživanja mogu doprinijeti informiranijem i jasnijem razumijevanju složenosti koja okružuje prikaz ženske seksualnosti u medijima i njegovih širih društvenih implikacija.

7.5.3. Implikacije za medijsku praksu

Istraživanje ženske seksualnosti u medijima kritično je područje koje zahtijeva pažljivo razmatranje i odgovorno prikazivanje. Rezultati istraživanja naglašavaju važnost nadilaženja stereotipnih prikaza ženske seksualnosti prema jasnijim prikazima s poštovanjem (Döring & Miller, 2022.). Medijski praktičari pozvani su da kritički procijene i prilagode svoje strategije kako bi stvorili medijsko okruženje koje je informirano i pravedno (Döring & Miller, 2022.). Uključivanjem raznolikog raspona ženskih iskustava i identiteta u medijski sadržaj, narativ se može obogatiti, što dovodi do autentičnijeg prikaza života žena i pomaže u razbijanju raširenih stereotipa (Döring & Miller, 2022.).

Etička razmatranja igraju središnju ulogu u prikazivanju ženske seksualnosti u medijima. Za kreatore medija ključno je prikazati seksualna iskustva i identitete s dostojanstvom, izbjegavajući objektivizaciju i osiguravajući da narativi oko ženske seksualnosti daju prednost pristanku i djelu (Döring & Miller, 2022.). Podržavanje etičkih standarda u medijskim prikazima ključno je za poticanje medijskog okruženja koje poštuje integritet svih pojedinaca (Döring & Miller, 2022.). Nadalje, medijske organizacije imaju značajnu ulogu u promicanju medijske pismenosti među publikom, omogućujući im da se kritički bave i dekonstruiraju prikaze ženske seksualnosti u medijima (Bozdag et al., 2022.). Kultivirajući kritičku medijsku publiku, praktičari mogu pridonijeti kulturnom pomaku prema jasnijim i egalitarnijim pogledima na žensku seksualnost (Bozdag et al., 2022.).

Akademsko istraživanje pruža dragocjene uvide za medijske praktičare, nudeći solidnu osnovu za stvaranje medijskog sadržaja koji je i privlačan i dobro informiran o složenostima koje okružuju žensku seksualnost (Döring & Miller, 2022.). Zajednički naponi između medijskih profesionalaca i istraživača mogu dovesti do razvoja sadržaja koji je utemeljen na dubokom razumijevanju predmeta (Döring & Miller, 2022.). Osim toga, medijski djelatnici trebali bi reagirati na povratne informacije publike, osobito žena i marginaliziranih skupina, kako bi osigurali da su njihove reprezentacije u skladu s različitim očekivanjima publike i poštovale njihova iskustva i perspektive (Döring & Miller, 2022.).

Implikacije za medijsku praksu u pogledu prikazivanja ženske seksualnosti višestruke su. Medijske se profesionalce potiče da prihvate složenost, etiku i angažman publike u svojim prikazima ženske seksualnosti (Döring & Miller, 2022.). Kroz promišljene i informirane medijske prakse, industrija može odigrati ključnu ulogu u unapređenju jasnijeg i punijeg

poštovanja diskursa koji okružuje žensku seksualnost, pridonoseći inkluzivnijem i poštovanjem medijskom krajoliku (Döring & Miller, 2022.).

8. ZAKLJUČAK

Istraživanje ženske seksualnosti u medijima, kako je raščlanjeno u ovom radu, razotkrilo je višestruke reprezentacije koje osciliraju između osnaživanja i osporavanja tradicionalnih rodni normi. Komparativna analiza filmova “Pedeset nijansi mračnije”, “Sex/Life” i “Ovisna o ljubavi” razjasnila je ne samo nijanse u prikazivanju ženske seksualne autonomije, već je također naglasila složenu međuigru dinamike moći, emocionalne dubine i društvenih percepcija unutar ovih narativa. Ponavljajuća tema u tim medijskim prikazima bila je borba za žensku autonomiju protiv ukorijenjenih društvenih očekivanja i stereotipa.

Istraživanje se bavilo prikazom ženske seksualnosti u “Pedeset nijansi mračnije”, “Sex/Life” i “Ovisna o ljubavi”, razotkrivajući uobičajene teme i varijacije unutar tih narativa. Analiza je otkrila niz prikaza od osnažujućih istraživanja ženske želje i autonomije do tradicionalnijih prikaza koji često riskiraju jačanje stereotipa. Utjecaj društvenih normi i očekivanja na prikazivanje ženskih likova i njihovu seksualnost bio je vidljiv u analiziranim medijima. Te su norme često oblikovale narativni okvir, utječući na to kako je ženska seksualnost prikazana u smislu djelovanja, pristanka i osnaživanja.

Što se tiče dinamike moći, pristanka i autonomije, rad je pružio uvid u to kako su ti aspekti zamršeno utkani u tkivo prikazanih odnosa. Dok su neki narativi nudili progresivna gledišta o ženskom seksualnom djelovanju, drugi su bili zaglibljeni u konvencionalnu dinamiku koja je podcjenjivala važnost pristanka i autonomije.

Kritički je ispitana uloga stereotipa i društvenih očekivanja u razvoju karaktera. Nalazi sugeriraju da, iako postoje koraci prema jasnijim karakterizacijama, stereotipni prikazi i dalje postoje, utječući na prikaz ženskog seksualnog djelovanja i identiteta. Usklađivanje ili izazov ovih prikazivanja sa suvremenim feminističkim perspektivama bila je još jedna žarišna točka. Istraživanje je istaknulo podudarnosti i odstupanja s feminističkim ideologijama, posebice u pogledu seksualne autonomije i predstavljanja. Na kraju, rad je ponudio vrijedne perspektive o širem diskursu roda, seksualnosti i medijskog predstavljanja. Dobiveni uvidi pridonose dubljem razumijevanju ženske seksualnosti u suvremenoj kulturi, ističući područja za daljnje istraživanje i dijalog.

Ovaj rad se sustavno bavio istraživačkim pitanjima, rasvjetljavajući prikaz ženske seksualnosti u odabranim medijima i njegove šire društvene implikacije. Postalo je očito da, iako postoji postupni pomak prema prikazima, mnogi likovi još uvijek se pridržavaju konvencionalnih narativa koji teže objektivizirati ili pojednostaviti žensku seksualnost, često zasjenjujući potencijal za istinsko osnaživanje ili autonomiju.

Teoretski, ovo istraživanje obogaćuje feminističke medijske studije pružajući suvremene uvide u prikaz ženske seksualnosti, izazivajući i proširujući postojeće okvire kako bi uključili raznolika i evoluirajuća medijska okruženja. Praktično, rezultati upućuju na potrebu da kreatori medija usvoje odgovornije i višestране prikaze ženske seksualnosti, zagovarajući narative koji poštuju složenost i autentičnost umjesto pojednostavljenja i perpetuiranja stereotipa.

Iako ovaj rad nudi dubinski uvid, on priznaje ograničenja, uključujući opseg odabranih medija i potencijalna subjektivna tumačenja. Nalazi su kontekstualni i treba ih smatrati prikazom unutar krajolika medijskog predstavljanja ženske seksualnosti koji se stalno razvija.

Buduća bi istraživanja trebala proširiti opseg kako bi uključila različite medijske formate i kulturne kontekste kako bi se steklo sveobuhvatnije razumijevanje globalnih trendova u prikazivanju ženske seksualnosti. Istraživanje prihvatanja publike i tumačenja ovih prikaza također može dati vrijedne perspektive, obogaćujući diskurs i pridonoseći inkluzivnijim i poštovanijim medijskim praksama.

LITERATURA

1. Abdelgaffar, H., Salem, I., Elbaz, A., & Chaouali, W. (2023). Religious, contextual and media influence: determinants of the representation of female tour guides in travel agencies. *International Journal of Contemporary Hospitality Management*, 35(9), 3172-3192. <https://doi.org/10.1108/ijchm-05-2022-0650>
2. Abdelsamea, G., Amr, M., Tolba, A., Elboraie, H., Soliman, A., Hassan, B., ... & Osman, D. (2023). Impact of weight loss on sexual and psychological functions and quality of life in females with sexual dysfunction: a forgotten avenue. *Frontiers in Psychology*, 14. <https://doi.org/10.3389/fpsyg.2023.1090256>
3. Åkestam, N., Rosengren, S., Dahlén, M., Liljedal, K., & Berg, H. (2021). Gender stereotypes in advertising have negative cross-gender effects. *European Journal of Marketing*, 55(13), 63-93. <https://doi.org/10.1108/ejm-02-2019-0125>
4. Alsafi, N. (2019). Female size and pre-copulatory sexual selection by males of intertidal snail (*Littorina saxatilis*). *Surg Journal*, 11. <https://doi.org/10.21083/surg.v11i0.5407>
5. Arendt, F. (2019). Investigating the negation of media stereotypes. *Journal of Media Psychology Theories Methods and Applications*, 31(1), 48-54. <https://doi.org/10.1027/1864-1105/a000198>
6. Bajri, I. and Alqurayqiri, A. (2022). The rescue discourse: representations of Saudi women in the western media. *World Journal of English Language*, 12(8), 450. <https://doi.org/10.5430/wjel.v12n8p450>
7. Benson-Greenwald, T., Joshi, M., & Diekman, A. (2022). Out of the lab and into the world: analyses of social roles and gender in profiles of scientists in the New York Times and the Scientist. *Frontiers in Psychology*, 12. <https://doi.org/10.3389/fpsyg.2021.684777>
8. Bevens, C. and Loughnan, S. (2019). Insights into men's sexual aggression toward women: dehumanization and objectification. *Sex Roles*, 81(11-12), 713-730. <https://doi.org/10.1007/s11199-019-01024-0>
9. Bozdog, C., Neag, A., & Leurs, K. (2022). Editorial: inclusive media literacy education for diverse societies. *Media and Communication*, 10(4), 248-255. <https://doi.org/10.17645/mac.v10i4.6625>
10. Brüning, K. (2021). "I'm neither a slut, nor am I gonna be shamed": sexual violence, feminist anger, and teen TV's new heroine. *Television & New Media*, 23(7), 667-682. <https://doi.org/10.1177/15274764211015307>
11. Chang, Y., Lin, G., Yeh, T., C, Y., & Hu, W. (2021). Impact of mindfulness-based stress reduction on female sexual function and mental health in patients with breast cancer. <https://doi.org/10.21203/rs.3.rs-503918/v1>

12. Chen, H., Zuo, Y., Law, R., & Zhang, M. (2021). Improving the tourist's perception of the tourist destinations image: an analysis of chinese kung fu film and television. *Sustainability*, 13(7), 3875. <https://doi.org/10.3390/su13073875>
13. Döring, N. and Miller, D. (2022). Conceptual overview (portrayals of sexuality in pornography). *Doca - Database of Variables for Content Analysis*. <https://doi.org/10.34778/5k>
14. Downey, L., Iacobucci, A., & Pyles, M. (2022). Sexualized violence and neoliberal discourse. *Violence Against Women*, 29(3-4), 527-547. <https://doi.org/10.1177/10778012221094071>
15. Ekici, N., Erdogan, B., & Basil, M. (2020). The third-person perception of sex appeals in hedonic and utilitarian product ads. *Journal of International Consumer Marketing*, 32(4), 336-351. <https://doi.org/10.1080/08961530.2020.1712294>
16. Endendijk, J., Baar, A., & Deković, M. (2019). He is a stud, she is a slut! a meta-analysis on the continued existence of sexual double standards. *Personality and Social Psychology Review*, 24(2), 163-190. <https://doi.org/10.1177/1088868319891310>
17. Endendijk, J., Deković, M., Vossen, H., Baar, A., & Reitz, E. (2021). Sexual double standards: contributions of sexual socialization by parents, peers, and the media. *Archives of Sexual Behavior*, 51(3), 1721-1740. <https://doi.org/10.1007/s10508-021-02088-4>
18. Evans, D., Sales, j., Krause, K., & Rio, C. (2019). you have to be twice as good and work twice as hard: a mixed-methods study of perceptions of sexual harassment, assault and women's leadership among female faculty at a research university in the usa. *Global Health*, 4. <https://doi.org/10.1017/gheg.2019.5>
19. Fast, E., Vachovsky, T., & Bernstein, M. (2021). Shirtless and dangerous: quantifying linguistic signals of gender bias in an online fiction writing community. *Proceedings of the International Aai Conference on Web and Social Media*, 10(1), 112-120. <https://doi.org/10.1609/icwsm.v10i1.14744>
20. Federici, S., Lepri, A., Bacci, S., & Bartolucci, F. (2021). Thinking it's a male rather than a female is more likely and quicker, *ceteris paribus*.. <https://doi.org/10.21203/rs.3.rs-949989/v1>
21. Federici, S., Lepri, A., Bacci, S., & Bartolucci, F. (2022). Male recognition bias in sex assignment based on visual stimuli. *Scientific Reports*, 12(1). <https://doi.org/10.1038/s41598-022-12411-1>
22. Galdi, S. and Guizzo, F. (2020). Media-induced sexual harassment: the routes from sexually objectifying media to sexual harassment. *Sex Roles*, 84(11-12), 645-669. <https://doi.org/10.1007/s11199-020-01196-0>

23. Gamlath, V. and Malkanthie, M. (2022). Objectification of women in advertising in sri lanka. *Asian Journal of Marketing Management*, 1(02). <https://doi.org/10.31357/ajmm.v1i02.5961>
24. Gürkan, H. (2019). The experiences of women professionals in the film industry in turkey: a gender-based study. *Acta Universitatis Sapientiae Film and Media Studies*, 16(1), 205-219. <https://doi.org/10.2478/ausfm-2019-0011>
25. Gürkan, H. and Serttaş, A. (2023). Beauty standard perception of women: a reception study based on foucault's truth relations and truth games. *Information & Media*, 96, 21-39. <https://doi.org/10.15388/im.2023.96.64>
26. Hassen, S. and Mohammed, B. (2021). Sexual violence and associated factors among female students at debre berhan university, ethiopia. *Cureus*. <https://doi.org/10.7759/cureus.16189>
27. Huber, B. and Baena, L. (2023). Women scientists on tiktok: new opportunities to become visible and challenge gender stereotypes. *Media and Communication*, 11(1), 240-251. <https://doi.org/10.17645/mac.v11i1.6070>
28. Jarreau, P., Cancellare, I., Carmichael, B., Porter, L., Toker, D., & Yammine, S. (2019). Using selfies to challenge public stereotypes of scientists. *Plos One*, 14(5), e0216625. <https://doi.org/10.1371/journal.pone.0216625>
29. Kefale, B., Yalew, M., Damtie, Y., Arefaynie, M., & Adane, B. (2021). Predictors of sexual violence among female students in higher education institutions in ethiopia: a systematic review and meta-analysis. *Plos One*, 16(2), e0247386. <https://doi.org/10.1371/journal.pone.0247386>
30. Kiyokawa, R. and Ikeda, H. (2022). Intraspecific evolution of sexually dimorphic characters in a female diving beetle can be promoted by demographic history and temperature. *Evolution*, 76(5), 1003-1015. <https://doi.org/10.1111/evo.14470>
31. Klatt, T. (2022). The streaming industry and the great disruption: how winning a golden globe helps amazon sell more shoes. *Media Culture & Society*, 44(8), 1541-1558. <https://doi.org/10.1177/01634437221104696>
32. Kobayashi, M., Nakamura, K., & Watanabe, K. (2020). Sex differences in the motivation for viewing sexually arousing images.. <https://doi.org/10.31234/osf.io/vmhks>
33. Laguía, A., Wach, D., García-Ael, C., & León, J. (2022). "think entrepreneur – think male": the effect of reduced gender stereotype threat on women's entrepreneurial intention and opportunity motivation. *International Journal of Entrepreneurial Behaviour & Research*, 28(4), 1001-1025. <https://doi.org/10.1108/ijebr-04-2021-0312>

34. Li, S. (2022). Promotion and influence of big data and artificial intelligence in field of drama and film. *Mobile Information Systems*, 2022, 1-10. <https://doi.org/10.1155/2022/5986283>
35. Lindqvist, L. and Ganetz, H. (2020). Brave women sound the alarm – representations of men and women in the swedish media coverage of #metoo. *Journalistica - Tidsskrift for Forskning I Journalistik*, (1), 14-46. <https://doi.org/10.7146/journalistica.v14i1.123510>
36. Manaworapong, P. and Bowen, N. (2022). Language, gender, and patriarchy in mulan: a diachronic analysis of a disney princess movie. *Humanities and Social Sciences Communications*, 9(1). <https://doi.org/10.1057/s41599-022-01244-y>
37. McKay, A., Moore, S., & Kubik, W. (2019). Empowerment without feminism? sexual objectification post-feminist style. *International Journal of Gender & Women S Studies*, 7(1). <https://doi.org/10.15640/ijgws.v7n1a9>
38. McKee, K. (2022). The postfeminist commodification of disney’s classic princesses in ralph breaks the internet (2018).. <https://doi.org/10.22215/stkt/mk49>
39. Merrill, J., López, G., Doucette, H., Pielech, M., Corcoran, E., Egbert, A., ... & Jackson, K. (2023). Adolescents’ perceptions of alcohol portrayals in the media and their impact on cognitions and behaviors.. *Psychology of Addictive Behaviors*. <https://doi.org/10.1037/adb0000907>
40. Mohapatra, S. and Wiley, L. (2019). Feminist perspectives in health law. *The Journal of Law Medicine & Ethics*, 47(S4), 103-115. <https://doi.org/10.1177/1073110519898047>
41. Morales, H. and Olivo, D. (2021). Trends in gender portrayal in the avengers series: a conventional content analysis. *Journal of Student Research*, 10(1). <https://doi.org/10.47611/jsrhs.v10i1.1348>
42. Mukwidigwi, T. and Naidu, M. (2021). Gendered acquiescence and resistance(s) to coercive sexual practices among female students at a zimbabwean university. *The Oriental Anthropologist a Bi-Annual International Journal of the Science of Man*, 22(1), 139-156. <https://doi.org/10.1177/0972558x211049315>
43. Narayanan, Y. (2019). “cow is a mother, mothers can do anything for their children!” gaushalas as landscapes of anthropatriarchy and hindu patriarchy. *Hypatia*, 34(2), 195-221. <https://doi.org/10.1111/hypa.12460>
44. Narkkul, U., Ng, J., & Saraluck, A. (2022). Impact of the covid-19 pandemic on the female sexual function index and female behavioral changes: a cross-sectional survey study in thailand. *International Journal of Environmental Research and Public Health*, 19(23), 15565. <https://doi.org/10.3390/ijerph192315565>

45. Ngaufack, C. (2021). Media, gender, politics and evolving mentalities: a discursive construction of female emergence in cameroonian newspapers. *International Journal of Language and Linguistics*, 9(2), 39. <https://doi.org/10.11648/j.ijll.20210902.12>
46. Nunn, C. (2020). Film(making) education for all? british cultural policy and film education. *Film Education Journal*, 3(2). <https://doi.org/10.14324/fej.03.2.06>
47. O'Brien, A. and Liddy, S. (2021). The price of motherhood in the irish film and television industries. *Gender Work and Organization*, 28(6), 1997-2009. <https://doi.org/10.1111/gwao.12612>
48. Omar, S., Dawood, W., Eid, N., Eldeeb, D., Munir, A., & Arafat, W. (2021). Psychological and sexual health during the covid-19 pandemic in egypt: are women suffering more?. *Sexual Medicine*, 9(1), 100295-100295. <https://doi.org/10.1016/j.esxm.2020.100295>
49. Pamuk, A. and Muç, K. (2021). Women's gender roles in history textbooks in turkey. *International Journal of Psychology and Educational Studies*, 8(2), 133-147. <https://doi.org/10.52380/ijpes.2021.8.2.391>
50. Paneru, P. (2021). Gender representation in nepali commercials. *Pravaha*, 27(1), 105-116. <https://doi.org/10.3126/pravaha.v27i1.50623>
51. Pecora, L., Hancock, G., Hooley, M., Demmer, D., Attwood, T., Mesibov, G., ... & Stokes, M. (2020). Gender identity, sexual orientation and adverse sexual experiences in autistic females. *Molecular Autism*, 11(1). <https://doi.org/10.1186/s13229-020-00363-0>
52. Ping, F. (2019). The studies on the influences of films and television programs on tourists' perceived image ——taking the film *i belonged to you* as an example. *Frontiers in Management Research*, 3(1). <https://doi.org/10.22606/fmr.2019.31005>
53. Polić, M. (2021). Female public relations professionals' perceptions on the portrayal of the #metoo movement in croatian media. *Facta Universitatis Series Philosophy Sociology Psychology and History*, 257. <https://doi.org/10.22190/fupsph2003257p>
54. Pradeep, R., Sundarmurthy, H., Karan, V., & Kulkarni, P. (2019). Prevalence and predictors of female sexual dysfunction in migraine. *Annals of Indian Academy of Neurology*, 22(3), 291. https://doi.org/10.4103/aian.aian_508_18
55. Ramasubramanian, S., Winfield, A., & Riewestahl, E. (2020). Media stereotypes.. <https://doi.org/10.3726/b15280>
56. Sabri, S., Khairuddin, Z., Satimin, O., Johan, S., & Yusof, F. (2022). Perception towards media portrayals of janda in malaysia. *International Journal of Academic Research in Business and Social Sciences*, 12(12). <https://doi.org/10.6007/ijarbss/v12-i12/15571>

57. Salem, M., Baidoun, S., Walsh, G., & Sweidan, N. (2019). The effect of female portrayal in advertising on the palestinian females purchase decision. *Journal of Islamic Marketing*, 11(2), 282-300. <https://doi.org/10.1108/jima-09-2017-0099>
58. Scull, T., Malik, C., Geller, J., Reeder, L., & Stump, K. (2022). A media literacy education approach to high school sexual health education: immediate effects of media aware on adolescents' media, sexual health, and communication outcomes. *Journal of Youth and Adolescence*, 51(4), 708-723. <https://doi.org/10.1007/s10964-021-01567-0>
59. Settles, I., Warner, L., Buchanan, N., & Jones, M. (2020). Understanding psychology's resistance to intersectionality theory using a framework of epistemic exclusion and invisibility. *Journal of Social Issues*, 76(4), 796-813. <https://doi.org/10.1111/josi.12403>
60. Shen, Z. (2022). Operation mode and creation of film media based on the internet logic under the field theory. *Mobile Information Systems*, 2022, 1-11. <https://doi.org/10.1155/2022/6484483>
61. Singh, A. and Saxena, R. (2022). Portrayal of sexual assault: comparing the narratives of private and public television media. *International Journal of Social Science Research and Review*, 5(7), 51-68. <https://doi.org/10.47814/ijssrr.v5i7.319>
62. Singh, V., Chayko, M., Inamdar, R., & Floegel, D. (2020). Female librarians and male computer programmers? gender bias in occupational images on digital media platforms. *Journal of the Association for Information Science and Technology*, 71(11), 1281-1294. <https://doi.org/10.1002/asi.24335>
63. Slakoff, D. (2019). The representation of women and girls of color in united states crime news. *Sociology Compass*, 14(1). <https://doi.org/10.1111/soc4.12741>
64. Song, Q. and Wook, Y. (2020). Exploration of the application of virtual reality and internet of things in film and television production mode. *Applied Sciences*, 10(10), 3450. <https://doi.org/10.3390/app10103450>
65. Soucy-Humphreys, J., Judd, K., & Jürgens, A. (2023). Challenging the stereotype through humor? comic female scientists in animated tv series for young audiences. *Frontiers in Communication*, 7. <https://doi.org/10.3389/fcomm.2022.1024602>
66. Stegenga, J. (2021). Medikalizacija seksualne želje. *European Journal of Analytic Philosophy*, 17(2), 5-34. <https://doi.org/10.31820/ejap.17.3.4>
67. Techilo, T., Getinet, W., Shegaye, S., & Mamaru, M. (2023). Gender-based violence and associated factors among high school female students in ethiopia: systematic review and meta-analysis. *Journal of Neuroscience and Behavioral Health*, 12(1), 1-9. <https://doi.org/10.5897/jnbh2022.0163>
68. Thomas, E. (2021). The good, the bad, and the unwanted: women's talk of desire and (dis)pleasure in heterosex.. <https://doi.org/10.32920/ryerson.14665443>

69. Vargas-Bianchi, L. and Mensa, M. (2020). Do you remember me? women sexual objectification in advertising among young consumers. *Young Consumers Insight and Ideas for Responsible Marketers*, 21(1), 77-90. <https://doi.org/10.1108/yc-04-2019-0994>
70. Velov, B. and Kolev, D. (2021). Female body in media and marketing. *Emc Review - Časopis Za Ekonomiju - Apeiron*, 21(1). <https://doi.org/10.7251/emc2101008v>
71. Venegas, E., Scott, L., LeCompte, K., Moody-Ramirez, M., & Zhu, T. (2021). Engaging in “dangerous discussions”: fostering cultural competence through the analysis of depictions of college life in popular films.. *Journal of Diversity in Higher Education*, 14(1), 37-49. <https://doi.org/10.1037/dhe0000152>
72. Weber, E. and Mullem, H. (2020). Gender, body norms, and sports apparel advertisements. *Journal of Kinesiology & Wellness*, 9, 21-27. <https://doi.org/10.56980/jkw.v9i.67>
73. Wesson, C. (2022). A mixed-methods exploration of young adults’ views of the sexual double standard. *Sexuality & Culture*, 26(4), 1314-1325. <https://doi.org/10.1007/s12119-022-09944-y>
74. Ya-jing, L. (2022). Research on online and offline mixed teaching practice based on college film and television literature course. *Scientific Programming*, 2022, 1-8. <https://doi.org/10.1155/2022/3336282>
75. Yao, K., Li, F., Zeng, Y., Xie, C., & Xu, Z. (2022). The mediating role of empathy in the internal mechanism of film-induced tourism. *Frontiers in Psychology*, 13. <https://doi.org/10.3389/fpsyg.2022.900998>
76. Yousaf, F. and Peacock, D. (2023). Research report beyond stereotypes: afghan men as allies for gender equality and feminist peace. *The Journal of Men S Studies*, 31(3), 436-448. <https://doi.org/10.1177/10608265231178919>
77. Yüksel, B. and Özgör, F. (2020). Effect of the covid-19 pandemic on female sexual behavior. *International Journal of Gynecology & Obstetrics*, 150(1), 98-102. <https://doi.org/10.1002/ijgo.13193>
78. Zaidi, S. (2022). Gender roles in pakistani-urdu wedding song. *Jeels (Journal of English Education and Linguistics Studies)*, 3(1), 1-27. <https://doi.org/10.30762/jeels.v3i1.171>
79. Zhang, L., Wu, B., & Ye, J. (2022). Fatigue have impact on the sexual problems in chinese females with systemic lupus erythematosus. *BMC Women S Health*, 22(1). <https://doi.org/10.1186/s12905-022-01854-3>